

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Hudební produkce

Diplomová práce

Dramaturgie a financování edukačních programů

BcA. Štěpánka Hrůzová, DiS.

Vedoucí práce: Ing. Roman Bělor

Oponent práce: MgA. Dana Wagnerová

Datum obhajoby: 9. června 2022

Přidělovaný akademický titul: MgA.

Praha, 2022

ACADEMY OF PERFORMING ARTS

MUSIC AND DANCE FACULTY

Art of Music

Music Management

DIPLOMA THESIS

Dramaturgy and financing of educational programmes

BcA. Štěpánka Hrůzová, DiS.

Thesis supervisor: Ing. Roman Bělor

Opponent: MgA. Dana Wagnerová

Date: 9th June 2022

Academic degree: MgA.

Praha, 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/magisterskou/disertační práci na téma

Dramaturgie a financování edukačních programů

vypracoval(a) samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne 27. dubna 2022

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Tato diplomová práce pojednává o problematice dramaturgie a financování v oblasti edukačních programů pro děti a mládež. Definuje pojem dramaturgie a dramaturg, a to jak v historickém, tak v současném náhledu. Zaměřuje se na roli hudebního dramaturga na české hudební scéně. Práce dále podrobně zpracovává dramaturgie edukací nabízených ve dvou vybraných orchestrech, v PKF – Prague Philharmonia a v Symfonickém orchestru hl. m. Prahy FOK. Ve zmíněných orchestrech sleduje financování dětských programů a přináší i jiné statistické údaje. Jako protiklad k velkým institucím a jejich edukacím představuje práce soukromý projekt Filharmoničtější. Hlavní myšlenkou práce je poukázat na potřebu hudebního dramaturga jako profese a na jeho úlohu při tvorbě kvalitních vzdělávacích programů pro děti a mládež.

Klíčová slova

Hudební dramaturgie

Hudební dramaturg

Edukační program

PKF – Prague Philharmonia

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK

Filharmoniště

Hudební klub

Summary

This diploma thesis is focused on issues of dramaturgy and financing in the field of educational programmes for children and youth. It defines the concept of dramaturgy and dramaturg, both in historical and contemporary perspective. It focuses on the role of a music dramaturge on the Czech music scene. The thesis further elaborates in detail the dramaturgy of the offered education in two Czech orchestras: PKF – Prague Philharmonia and Prague Symphony Orchestra, tracks funding for children's programs in both orchestras and provides other statistical data. As a contrast to the large institutions and their education, it presents a private project called Filharmoničtější. The main idea of the thesis is to point out the need for music dramaturgy as a profession and its role in creating quality educational programmes for children and youth.

Keywords

Musical dramaturgy

Musical dramaturg

Educational programme

PKF – Prague Philharmonia

Prague Symphony Orchestra

Filharmoniště

Musical club

Obsah

Úvod.....	11
1 Dramaturgie a hudební dramaturgie	14
1.1 Historický vývoj termínu dramaturgie	14
1.2 Dramaturgie ve 21. století	15
1.3 Vymezení dramaturgických pojmů.....	17
1.3.1 Dramaturgický plán:	17
1.3.2 Dramaturg	21
1.4 Hudební dramaturgie	23
1.4.1 Hudební dramaturg	24
1.4.2 Pozice hudebního dramaturga v českém hudebním prostředí	27
1.4.3 Dramaturg a edukační programy	28
2 Edukační programy v PKF–Prague Philharmonia.....	30
2.1 Stručná historie orchestru.....	30
2.2 Charakteristika PKF – Prague Philharmonia.....	31
2.3 PKF dětem.....	32
2.4 Dětský klub Notička	33
2.4.1 Dramaturgie Notičky v sezóně 2020/2021	35
2.4.2 Notička v sezóně 2022:.....	37
2.4.3 Dětský klub Notička - Finance	39
2.5 Koncerty pro rodiče s dětmi v Rudolfinu	42
2.5.1 Koncertní cyklus D a E	42
2.5.2 Dramaturgie cyklů D a E do roku 2008.....	43
2.5.3 Dramaturgie cyklů D a E 2008–2011.....	46
2.5.4 Marťánek Martin.....	49
2.5.5 Šíma a Lupi	50
2.6 Shrnutí dramaturgických principů užívaných v koncertech pro děti v PKF	

2.7	Financování cyklů D a E.....	57
2.8	Koncerty pro školy	60
2.8.1	Koncerty pro děti v angličtině.....	60
2.8.2	Finance – Koncerty pro školy	61
2.9	Orchester ZOOM	62
2.9.1	Dramaturgie v sezóně 2021/2022.....	63
3	Orchester hlavního města Prahy FOK a programy pro děti	64
3.1	Hudební klub FÍK.....	64
3.1.1	Česká Orffova společnost	65
3.2	Orchester na dotek.....	65
3.3	Pořady pro školy aneb FOK pro nové generace.....	68
3.3.1	Hudební dílna s Amálkou K. Třebickou.....	68
3.3.2	Orchester aneb zahrajme si společně.....	68
3.3.3	Pohyblivé obrázky aneb o filmové hudbě	69
3.3.4	Jakub Jan Ryba Česká mše vánoční	69
3.3.5	Prahou za Mozartem	70
3.3.6	Orchester bez fraku.....	70
3.3.7	Veřejné generální zkoušky.....	71
3.3.8	Organizace a cena školních edukací v FOK	71
3.4	Ze školy na klasiku	72
3.4.1	Klasika všemi smysly	73
3.5	Setkání s umělci	74
3.6	Financování edukačních programů v orchestru FOK	74
4	Filharmoniště.....	76
4.1	Jak Filharmoniště funguje	76
4.2	Soubory hrající pro Filharmoniště.....	77
4.3	Nabízené programy.....	77
4.3.1	Koncerty pro rodiny s dětmi.....	77

4.3.2 Hudební programy do školek a škol	78
4.4 Finance ve Filharmoničti	79
Závěr	80
Zdroje	84
Přílohy	88

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Program koncertu Akademie komorní hudby

Příloha č. 2 – Fotografie Vladimír Jopek

Příloha č. 3 – Fotografie z edukačních programů PKF – Šíma a Lupi

Příloha č. 4 – Fotografie k programu *Ze školy na klasiku*

Příloha č. 5 – Fotografie Filharmonie

Seznam zkratek

AMU – Akademie múzických umění

atp. – a tak podobně

ČP – členský příspěvek

EP – edukační program

FB – Filharmonie Brno

FOK – Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK

HAMU – Hudební a taneční fakulta AMU

JAMU – Janáčkova akademie múzických umění

Mgr. - magistr

MHF – mezinárodní hudební festival

PKF – PKF – Prague Philharmonia

PR – public relations

SOČR – Symfonický orchestr Českého rozhlasu

tzv. – tak zvaný

Úvod

Pro svou diplomovou práci jsem si zvolila téma Dramaturgie a financování edukačních programů. Edukační programy považuji v dnešní době za velmi podstatné, a to hned z několika důvodů.

V první řadě je zde všeobecně známá teze, že hudba rozvíjí intelekt dětí v různém věku. Považuji proto za velmi užitečné, když se hudba stane za pomoci orchestrálních edukací pro děti přístupnější, lépe pochopitelnou a zábavnou. Cílem edukací by mělo být ukázat nebo alespoň nastínit dětem co vše je v hudbě ukryto. Hudba má svá pravidla, je nositelkou emocí, umí být radostná i smutná. Jak se v hudbě orientovat a co v ní všechno najít? Právě proto existují edukační programy, aby dětem i dospělým pomohly najít odpověď na tyto otázky.

První kapitola je kompletně věnovaná dramaturgii jako samostatné disciplíně. Za důležité považuji správně definovat termíny s dramaturgií spojené a pochopení rozdílů mezi dramaturgií divadelní a dramaturgií hudební. Z toho důvodu je úvod kapitoly věnován historii termínu *dramaturgie*. Termíny, které považuji za podstatné, a které si zasluhují pozornost se vztahují spíše k hudební dramaturgii, než k dramaturgii divadelní. Nicméně někdy jsou termíny shodné, popřípadě je jejich význam jen lehce odlišný.

V diplomové práci se snažím definovat schopnosti hudebního dramaturga a jeho roli v českém hudebním prostředí. Tento cíl považuji potřebný z hlediska schopnosti správně rozpoznat kompetence této pozice v hierarchii orchestrálního tělesa. Na základě zjištěných informací pak mohu lépe definovat i roli hudebního dramaturga při tvorbě edukačních programů.

Celá jedna kapitola je věnována edukačním programům orchestru PKF – Prague Philharmonic. Edukace v tomto orchestru považuji za velmi dobře připravené. PKF nabízí řadu různorodých programů s pestrou dramaturgií. Považuji za přínosné prozkoumat podrobněji dlouhodobý vývoj dětských programů v tomto hudebním tělese, jmenovat významné osobnosti, které se na přípravě programů

podílely a podílejí a na základě zjištěných faktů konkrétně stanovit doporučení či obecně platná pravidla pro tvorbu kvalitních edukací.

Široká veřejnost projevuje velký zájem o dětský klub Notička, který funguje při orchestru PKF. Proto je tomuto klubu věnována poměrně velká část druhé kapitoly této práce. Kromě dramaturgie je zde zohledněno také financováním klubu spolu s dalšími statistickými údaji.

Jelikož je na české hudební scéně několik špičkových orchestrů, považuji za vhodné prozkoumat dětské programy ve více než jednom z nich. Proto se tato práce zabývá podrobněji i edukacemi v Symfonickém orchestru hlavního města Prahy FOK. Také FOK disponuje žádaným dětským klubem – FÍK, jehož fungování se od klubu Notička liší. Liší se i druhy a místa konání koncertů pro nejmladší posluchače. FOK nabízí kromě dětských edukací i tak zvané *Setkání s umělci*, kde dochází k besedě a diskusím s dospělým publikem.

Otázka financování je pro fungování edukací neméně podstatná než sama dramaturgie. V současné době si většina orchestrů uvědomuje fakt, že investicí do edukací dětí, mládeže i dospělých investují sami do sebe a do své vlastní budoucnosti. Výchova budoucí generace abonentů či příležitostných posluchačů se dnes stává i jistým druhem prestiže. Hlavně mezi pražskými orchestry můžeme vnímat náznaky konkurenčního boje o mladé publikum.

Cílem práce je dopátrat se co nejpřesnějších informací o financování edukačních projektů ve výše zmíněných orchestrech. Cílem práce naopak není zjišťovat konkrétní cifry rozpočtu edukací za danou sezónu. Za podstatné považuji skladbu finančních prostředků, kterými jsou například výnosy z prodaných vstupenek, výnosy z klubových příspěvků, soukromé dary atp. V případě PKF je zde i velmi podstatná finanční podpora z nadačních fondů soukromých společností či od Městské části Praha 1.

V závěrečné kapitole se tato diplomová práce zabývá novým projektem s názvem *Filharmoniště*. Jedná se o podnikatelský počín dvou matek na mateřské

dovolené, který se věnuje přípravě a zprostředkovávání edukací nejmenším dětem ve věku do tří let. Tuto kapitolu jsem zařadila na konce práce záměrně jako protiklad k edukacím velkých institucí. Filharmonie má totiž navzdory své krátké existenci velký potenciál růstu a rozvoje.

Tato práce volně navazuje na mou bakalářskou práci s názvem *Orchestrální edukační programy a jejich přesah do hudební výchovy*¹, v níž jsem se snažila podat co nejpřesnější výčet různých druhů edukačních programů a také to, jak je mohou využívat učitelé na různých stupních škol – od školek až po střední školy. Jako další krok ke zmapování české scény edukací v orchestrech proto logicky považuji zkoumání dramaturgií a financí v této oblasti.

Díky poměrně podrobným výročním zprávám orchestru PKF není problém dohledat data týkající se výnosů ze zakoupeného vstupného edukačních koncertních cyklů D a E. Informace o financování edukací v orchestru FOK není snadné zjistit. Výroční zprávy orchestru jsou dostupné, nicméně nejsou zpracovány tak konkrétně, jako v orchestru PKF. Financování dětských programů FOK je tedy věnována kratší podkapitola práce.

---

¹ HRŮZOVÁ, Štěpánka. *Orchestrální edukační programy a jejich přesah do hudební výchovy*[online]. Praha, 2020 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10318/14422>. Bakalářská práce. Akademie múzických umění v Praze.

1 Dramaturgie a hudební dramaturgie

Abychom se mohli zabývat prvním ze dvou témat mé diplomové práce – dramaturgií edukačních programů, je nejprve potřeba vysvětlit si pojem dramaturgie a s ní související termíny, které se v tomto oboru užívají. Zvláště důležitá je pak pro dramaturgii edukačních programů hudební dramaturgie a náplň práce hudebního dramaturga.

1.1 Historický vývoj termínu dramaturgie

Slovo dramaturgie se může na první pohled zdát velmi tajemné. Pro pochopení významu tohoto termínu je dobré podívat se na jeho historický význam. Jedná se o slovo cizího původu, jehož kořeny sahají do antického Řecka.

Stará řečtina chápe slovem *dramaturgia* činnost psaní dramát. Kromě výrazu *dramaturgia* se pak k vyjádření téže činnosti užíval i výraz *dramatopoiía*.

Termínem, který je úzce spojený se starořeckým *dramaturgia* je výraz *dramaturg*, složený ze slov *drama* a *urg*. *Dramaturgos* byl člověk zabývající se psaním dramát, dnešními slovy bychom ho označili za spisovatele nebo dramatika. V některých světových jazycích tento význam slova přetrval. Jedná se například o francouzštinu, ruštinu a italštinu.

Z výše uvedených faktů je jasné, že se dramaturgie týkala primárně a původně divadla a označovala činnosti a osoby zabývající se tvorbou kolem dramatické činnosti. Především se jednalo o termín spojovaný s činoherním divadlem. Proto se v tomto zkráceném výčtu historického vývoje zmiňme také o *klasické dramaturgii*.

Slovo dramaturgie se během let začalo běžně užívat v mnoha významech, které často přesahují sféru divadla. Právě proto se začal užívat přesnější termín *klasická dramaturgie*, která se týká pouze dramatu a různých žánrů divadelních her. Potvrzuje to i následující tvrzení francouzského estetika a filozofa Étienna Souriaua, který ve svém spise *Encyklopedie estetiky* píše:

„V estetice je označením klasická dramaturgie třeba rozumět pojetí dramatu, jak bylo vypracováno během dlouhé tradice celou řadou autorů, kteří uvažovali o divadelní akci chápané jako vývoj organického systému tenzí mezi osobami.“²

1.2 Dramaturgie ve 21. století

Jak bylo výše naznačeno, dramaturgie (a další varianty slova) – tak jak jí chápeme dnes, prosákla do mnoha kulturních odvětví. Běžně se užívají výrazy filmová dramaturgie, hudební dramaturgie či dramaturgie večera a podobně. Nutno podotknout, že v každém konkrétním odvětví kultury má výraz *dramaturgie* poněkud odlišný význam. Toto tvrzení můžeme dokázat při podrobnějším popisu kompetencí profesí dramaturgů v divadle a v hudební oblasti³.

A co vlastně ono záhadné slovo *dramaturgie* tedy znamená v dnešním světě? Odpověď nám poskytuje *Akademický slovník cizích slov*:

„*dramaturgie* – 1. činnost dramaturga: rozhlasová d. 2. nauka o dramatickém umění, o provozování dramát“⁴

Další definici poskytuje *Slovník české hudební kultury*:

„*Dramaturgie*, termín z oblasti divadla či scénických umění, výraz pro činnost dramaturga (význam slova dramaturg je pak závislý na významových proměnách slova dramaturg). Nověji proniká výraz dramaturgie i do mimodivadelních kontextů. V češtině se dnes dramaturgií rozumí ideově tvůrčí a

---

² SOURIAU, Étienne. Encyklopedie estetiky. Praha: Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85605-8- X. s. 203

³ Více o této problematice v podkapitole 1.3.2 Dramaturg

⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. Akademický slovník cizích slov. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0497-1. s. 177

koncepční činnost přímo spjatá s realizací repertoáru divadla a s některými aspekty přípravy divadelních inscenací.“⁵

Podle mého názoru je ale nejvíce srozumitelná a dle dnešního chápání nejvíce vystihující následující a poněkud jednoduchá definice z on-line slovníku, která se nedotýká výhradně divadla, respektive činohry:

„Dramaturgie je umělecká činnost zaměřená na přípravu repertoáru a jednotlivých jeho částí.“⁶

Tuto definici potvrzuje a přesněji rozebírá Zdeněk Srna ve své monografii *Dramaturgie jako nástroj společenské působnosti divadla*. Podle něj je dramaturgie:

„činnost spjatá s výběrem repertoáru, a to nejen v divadle, ve filmu nebo v televizi, ale i ve významu širším, např. i v oblasti koncertů i v přípravě slavností atp. Výraz koncertní dramaturgie se jako aplikace původně divadelní činnosti zcela vžil. (...)

Význam a náplň pojmu dramaturgie daleko přesahuje povinnosti, náplň funkce i možnosti toho, kdo nese název dramaturg. Dramaturgií v širším slova smyslu chápeme koncepční činnost ideově uměleckého směřování společenské

---

⁵ FUKAČ Jiří, VYSLOUŽIL Jiří. Slovník české hudební kultury. Praha: Supraphon, 1997. ISBN 80-7058-462-9. s. 166

⁶ Slovník cizích slov. ABC.cz [online]. [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/dramaturgie>

*institute, organismu, ať už v oblasti divadla nebo filmu, rozhlasu či televize (nebo i v koncertní činnosti)."*⁷

Dramaturgie je v chápání 21. století koncepční činností, která má směřovat k určitému cíli, a to si vyžaduje určitou dávku plánování. K tomuto účelu vytvářen tak zvaný dramaturgický plán (více kapitola 1.3.1 Dramaturgický plán), jako základ koncepce dané instituce pro určité období⁸.

Domnívám se, že je podstatné objasnit si a upřesnit termíny spojené s problematikou dramaturgie. Tyto termíny souvisí s celým dramaturgickým procesem a pomáhají nám lépe pochopit funkci a důležitost dramaturgie samotné.

1.3 Vymezení dramaturgických pojmů

Vzhledem k tématu této diplomové práce se v podkapitole 1.3 *Vymezení dramaturgických pojmů* budu soustředit více na pojmy spojené s hudební či koncertní dramaturgií.

1.3.1 Dramaturgický plán:

Jedná se o plán - program, který je tvořen s určitým cílem, záměrem, tématem. Je ovlivňován vnějšími okolnostmi – konkrétně doba a místo konání, společenská situace či příležitost, finance, předpokládaná návštěvnost a složení publika, pro které je akce (divadelní hra či koncert) určena.

---

⁷ SRNA, Zdeněk. Dramaturgie jako nástroj společenské působnosti divadla. Brno, 1978. s. 5 a 7

⁸ Z pravidla se jedná o dobu jednoho roku (především v menších divadlech). Například u velkých operních domů ale není výjimkou, že se dramaturgické plány tvoří i několik let předem. Mohou za to především stagionová představení, do nichž jsou obsazovány významné operní osobnosti, jejichž kalendář je naplněný roky dopředu.

Na druhé straně je dramaturgický plán silně ovlivněn i vnitřními faktory. U divadelních plánů můžeme hovořit konkrétně o finančních, provozních a v neposlední řadě i o uměleckých možnostech souboru. Tvorba dramaturgického plánu se odvíjí od směru **uměleckého programu** divadla. Jelikož se každý soubor neustále umělecky i jinak dynamicky vyvíjí, musí nutně docházet i k vývoji uměleckého programu spolu s dramaturgickým plánem.

Vše, co již bylo řečeno o tvorbě divadelního dramaturgického plánu, můžeme v obměně tvrdit také o hudebním dramaturgickém plánu. Je ovlivňován stejnými vnitřními a vnějšími faktory a zároveň pracuje s hudebním uměleckým plánem. Při jeho tvorbě dochází rovněž ke stejnému dynamickému procesu v souvislosti s uměleckým vývojem hudebního tělesa.

Drobný rozdíl nacházíme v materiálu, z něhož je umělecký program hudebního dramaturgického plánu tvořen. Hudebně dramaturgický program pracuje v umělecké sféře s obsahem hudebních skladeb, bere v potaz významná výročí hudebních děl, narození či úmrtí skladatelů popřípadě premiéry děl a významné hudební interprety.

- **Umělecký program:**

„Umělecký program je vnitřní osou dramaturgie a dramaturgie je aplikací uměleckého programu ve sféře dramatických textů.“⁹

Umělecký program nám poukazuje na zaměření či specializaci divadelního souboru, která je daná právě vnějšími a vnitřními faktory dramaturgického plánu.

---

⁹ HOŘÍNEK, Zdeněk. *Úvod do praktické dramaturgie*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění, 2009. ISBN 978-8086928-59-3.

- **Koncert:**

Koncert je pojem, který nese dva významy. Jedná se o výraz označující druhově, žánrově i formálně specifický typ instrumentální tvorby. Z tohoto prvotního významu slova se pak v průběhu let vyvinul význam druhý. Koncert je významnou novodobou formou veřejné prezentace hudby, u které jednoznačně dominuje estetická, umělecká a poslechová funkce.

Tento druhý význam se začal formovat na počátku 18. století, kdy byl výraz italského původu *concerto* užívaný pro název hudební události, ke které se scházeli lidé za účelem společně provozovat hudbu, ale také společně naslouchat hudbě provozované jinými muzikanty. V průběhu 18. století se význam lehce přesunul. Koncert už neoznačoval setkání hudebníků provozujících hudbu, ale jejich provozování hudby před auditoriem.

Od druhé poloviny 18. století už můžeme mluvit o ustáleném významu slova koncert jako o veřejném provozování hudby, jehož základními znaky jsou kolektivní návštěvnost (větším) publikem a publicita.

Podle Marka Hrubeckého, který se problematiky termínu koncert dotýká ve své bakalářské práci s názvem *Tvorba koncertního programu*¹⁰, jsou hlavní rysy koncertu následující:

- veřejně přístupná hudební produkce
- podnikatelsky organizovaná
- dochází zde k prodeji hudby jako zboží
- je určen anonymnímu platícímu publiku
- vznik koncertu předpokládá oddělení rolí interpretů a posluchačů
- produkce má pevně stanovený program.

---

¹⁰ HRUBECKÝ, Marek. *Tvorba koncertního programu (s přihlédnutím k repertoáru symfonických orchestrů ČR v sezóně 2006-2007)* [online]. Hradec Králové, 2007 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/eo0w1/UCO_146565_Marek_Hrubecky_Bc_prace.pdf. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Ústav hudební vědy. Vedoucí práce Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.

Podle informací, které shromáždil Hrubecký můžeme tvrdit, že je koncert tedy veřejnosti přístupné, podnikatelsky organizované a na program vázané provedení hudby.

- **Koncertní program:**

Koncerty a koncertní cykly jako programově vyhraněné akce zaznamenáváme v historii zhruba od poloviny 18. století (konkrétně v Anglii, Francii či Německu a Rusku). Mezi první žánrově vymezené koncerty patřila vystoupení vojenských dechových kapel na veřejných prostranstvích. Dnes díky tomuto vývoji můžeme rozlišovat mnoho koncertních programů podle žánru či interpreta.

Koncertní program určuje nejčastěji dramaturg volbou repertoáru. Například v Německu je dodnes populární formát Gala-Nacht, jehož koncertní program je složen z repertoáru čítajícího nejslavnější a nejznámější operetní melodie.

Koncertní program vidíme opět ve dvou významech. Druhým je konkrétní předmět – koncertní program ve smyslu brožura s informacemi o průběhu večera, repertoáru, sólistech, dirigentovi, popř. o orchestrálním tělese. Je dobrým zvykem, že je graficky sjednocený a ucelený, bývají zde i průvodní slova uměleckého vedoucího, významného patrona či sponzora. Je doplněn i reklamní inzercí či logy sponzorů. Brožura s programem koncertu je dobrým nástrojem PR¹¹.

- **Koncertní život:**

Výraz, který vznikl spontánně a jeho synonymem je termín koncertní dění. Jedná se o souhrn koncertních akcí, které tvoří podstatnou část hudebního kulturního dění. Hojně se užívá především v oblasti hudební sociologie a historiografie.

---

¹¹ Příloha č. 1 – Program koncertu Akademie komorní hudby

Koncertní život je tvořen rozmanitými hudebními momenty. Vliv na ně má řada faktorů a vazeb. Jako příklad můžeme uvést provozně ekonomické báze (agentury), existence (nebo naopak neexistence) koncertních sál, propagační a reklamní činnost, společenská objednávka hudby, interakce a komunikace se stávajícím i potenciálním publikem atp.

„Koncertní život obecně odráží objektivně hodnotové zázemí esteticky živé hudby a představuje její základní prezentační platformu. U některých koncertů se sledují i výchovně vzdělávací zřetele (bezprostředně tak činí tzv. výchovné koncerty, nepřímo a dlouhodobě programově náročné cykly koncertů).“¹²

- **Repertoár:**

Slovo francouzského původu, které se používá pro označení souboru divadelních her nebo hudebních skladeb, které má na svém programu umělecký soubor nebo jednotlivec.

V hudebním prostředí se vžil termín také **repertoárový list**, který označuje seznam skladeb, které určitý umělec (nejčastěji sólista) ovládá a je schopen je interpretovat před publikem.

Přípravou repertoáru se v případě velkých uměleckých souborů zabývá umělecký obor dramaturgie. Jedná se o jednoho či více pracovníků, kteří se tímto oborem zabývají.

1.3.2 Dramaturg

Po krátké rozvaze nad definicemi v úvodu podkapitoly 1.2 Dramaturgie ve 21. století které osvětlují slovo dramaturgie, dojdeme k závěru (s přihlédnutím k původnímu znění), že dramaturg je člověk zabývající se činností – dramaturgií.

---

¹² *Slovník české hudební kultury*. Praha: Editio Supraphon, 1997. ISBN 80-7058-462-9.

Když bychom měli porovnat hierarchii pojmů dramaturg a dramaturgie, je jasné, že dramaturgie je pojmu dramaturg nadřazená. Dramaturg pak používá různé dramaturgické nástroje k dosažení požadované dramaturgie.

Jak už bylo řečeno, z historického hlediska byl dramaturg (*dramaturgos*) člověk, zabývající se psaním dramát (tedy autor) – dnes takového člověka nazýváme dramatikem. Při sledování vývoje přeměny významu funkce *dramaturga* do dnešní podoby, určitě nesmíme vynechat osobnost Gottholda Ephraima Lessinga. Byl to ředitel Národního divadla v Hamburku mezi lety 1767/68, který vědomě pracoval repertoárem a tím položil základy divadelní kritice, a především divadelní dramaturgii¹³.

Můžeme tvrdit, že v dnešním slova smyslu je dramaturg tvůrčí pracovník, který je pověřen uměleckou činností spočívající v sestavování repertoáru a činí tak systematicky a promyšleně

V divadelním prostředí je zodpovědný za výběr her a jejich vřazení do herního plánu a také za odborné zdůvodnění vybraného repertoáru¹⁴. Je proto významným partnerem režie, v případě hudebního divadla i dirigenta. V kontextu promyšleného divadelního programu a inscenačního záměru, je oprávněn upravovat text či repliky a v únosné míře (v případě nezbytnosti) může zasáhnout do partitury. I zásahy do originálu jsou historicky různě kladně či záporně

---

¹³ Lissig vydával týdeník *Hamburská dramaturgie*, ve kterém chtěl komentovat všechny provedené hry (měla tak vznikat kritika činnosti divadla). Zde ale narazil na problém, jelikož většina členů ansámblu měla ve svých uměleckých smlouvách zakotven bod o tom, že nesmí být kritizováni. Lissig vydával tedy jen komentáře k uváděným dramátům a tím vznikla dramaturgie jako systematická činnost. Zdroj: HARMAN, Jonáš. *Problematika a otázky dramaturgie se zaměřením na dramaturgii hudební a činnost hudebního dramaturga* [online]. Brno, 2012 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: https://is.jamu.cz/th/yaclh/text_prace.pdf . Diplomová práce. Janáčkova akademie múzických umění v Brně.

¹⁴ Tím rozumějme analýzu her a jejich funkcí vůči publiku.

přijímány. V případech oper a některých druhů činoher v dnešním názoru převládá spíše respekt k originální úpravě.

Dramaturg by měl být odborníkem, který myslí i na výchovně popularizační působení vybraného repertoáru na publikum (vysvětlení záměru inscenace, edice a redakce programových textů).

Termín dramaturg se používá v kulturních oblastech, které vyžadují dlouhodobý časový plán, přípravu, rozvahu. Důležitou věcí, kterou musí dramaturg při své práci zohledňovat, jsou umělecké možnosti a umělecké hranice souboru či ansámblu, kterému je dramaturgie „šitá na míru“.

Na rozdíl od hudebního dramaturga, má dramaturg divadelní či filmový na starosti i revize dramatického textu či scénáře.

1.4 Hudební dramaturgie

Hudební dramaturgie je relativně novým oborem a nemáme mnoho pramenů, které by ji přesně terminologicky definovaly. Navíc je patrné, že se význam i funkce hudební dramaturgie dynamicky vyvíjejí. Panuje jistě shoda na tom, že hudební dramaturgie je v obecné rovině vytváření hudebních programů. Jedná se o logickou skladbu programu beroucí ohledy na všechny faktory, kterých se týká nebo které jí ovlivňují.

Nejčastěji se zohledňují následující faktory: vkus publika, vzdělávací funkce programu, úroveň tělesa, současné kulturní trendy a ekonomika.

Několikrát už zaznělo, že je důležité rozlišovat dramaturgii hudební od dramaturgie divadelní, která svého dramaturga opravňuje k zásahům do textu. Hudební dramaturgie klade na hudebního dramaturga jiné požadavky.

1.4.1 Hudební dramaturg

Hudební dramaturg ve své podstatě spoluutváří obraz jemu svěřeného tělesa směrem k veřejnosti. Svou činností vede dlouhodobý dialog s obecností¹⁵. Je významným členem týmu, který přijímá zásadní rozhodnutí a výběrem repertoáru určuje další směřování tělesa. Své publikum pak může vhodnou volbou repertoáru vzdělávat, a tak plnit i edukační poslání umění.

Obsah následujících odstavců poukazuje na okolnosti ovlivňující tvůrčí činnost hudebního dramaturga včetně vědomostí a dovedností, kterými by měl takový člověk disponovat.

- **Repertoár**

Budeme-li konkrétní, je jasné že od hudebního dramaturga očekáváme perfektní znalost repertoáru napříč hudebními dějinami, a to jak tuzemskými, tak světovými. Je více než žádoucí, aby jeho hudební přehled a znalosti hudebních děl zahrnovaly i hudbu nonartificiální a tvorbu současných umělců. Hudební dramaturg by neměl být žánrově omezen a v ideálním případě by měl do programu zařazovat i díla nová (nebát se některá díla premiérovat).

- **Publikum**

Znalost stávajícího publika je ve výčtu asi stejně vysoko, jako samotná orientace v repertoáru. Tady samozřejmě platí rčení „sto lidí – sto chutí“, ale dobrý dramaturg umí odhadnout co divák čeká a vyžaduje. Správně zvolená dramaturgie koncertu se v rukou dramaturga stává silnou zbraní a umožňuje mu rozšiřovat hudební obzory posluchačů. Přední český hudební dramaturg a manažer Jan Žemla k tomuto tématu říká:

---

¹⁵ V ideálním případě je dramaturg schopen v programu dramaturgie reflektovat potřeby a přání místního publika.

„Funkcí a ambicí dobré dramaturgie by mělo být vzdělávání a uspokojení hudebního či obecně uměleckého vkusu publika a snad i interpretů, kteří hudbu provozují.“¹⁶

- **Interpret**

Hudební dramaturgie je činnost velmi rozmanitá a měla by se podřizovat konkrétním potřebám a možnostem individuálního nebo kolektivního interpreta (orchestru, operního či pěveckého sboru, komorního uskupení a tak dále). Z toho vyplývá, že hudební dramaturg zná svého interpreta a ví, k jakému druhu hudby inklinuje, co mu tak zvaně „sedí“ a kde má naopak slabiny. Výběr repertoáru tedy může podřídít konkrétním potřebám umělce, popřípadě tělesa.

- **Konkurenční prostředí**

Na práci hudebního dramaturga má vliv konkurenční prostředí a s tím úzce související návštěvnost koncertů. Konkurence je zdravá věc, která nás obecně nutí k lepším výkonům, popřípadě k větší kreativitě. To platí i v oboru hudební dramaturgie.

Při pohledu na konkurenční prostředí mezi špičkovými orchestry v Praze v roce 2022 je zřejmé, že o návštěvnosti rozhodují i faktory, které dramaturg nemůže ovlivnit.

To, co dramaturg v oblasti nabídky a poptávky může ovlivnit, je například zařazení skladby oblíbené v daném prostředí, navržení pozvání světoznámého sólisty či dirigenta, zařazení premiéry díla oblíbeného současného autora a podobně.

---

¹⁶ HARMAN, Jonáš. *Problematika a otázky dramaturgie se zaměřením na dramaturgii hudební a činnost hudebního dramaturga* [online]. Brno, 2012 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: https://is.jamu.cz/th/yac/h/text_prace.pdf. Diplomová práce. Janáčkova akademie múzických umění v Brně.

Na znalost konkurenčního prostředí navazuje nutná schopnost orientovat se v aktuálním dění na domácí i světové scéně.

- **Finance**

Dalším faktorem, který ovlivňuje dramaturga při jeho tvorbě, jsou finanční možnosti, kterými vedení tělesa nebo pořadatel koncertu disponuje. Jedná se o celkem podstatnou informaci, na jejímž základě lze upravit a přizpůsobit program koncertu a celé koncertní sezóny. Finance jsou z hlediska dramaturgie potřebné především k uhrazení provozních nákladů tělesa, k zaplacení autorských práv včetně notového materiálu (ať už se jedná o zápůjčku či pořízení nového materiálu), což je často nemalá částka¹⁷.

Je jasné, že práce hudebního dramaturga je opravdu komplexním tvůrčím procesem. Výše konstatovaná fakta, která jsou shrnutím obsahu dostupných materiálů o náplni práce dramaturga, potvrzuje ve své bakalářské práci i Marek Hrubecký, který píše:

„Sofistikovaná skladba programu představuje příležitost k projevení dramaturgovy kreativity. Předpokladem je zde zevrubná znalost repertoáru. Tu nelze rozšiřovat jinak než nepřetržitým sledováním koncertního dění, včetně zahraničního, mj. prostřednictvím masmédií, rozhlasového a televizního vysílání, internetového vysílání a nahrávek. (...)

Mimo hudebního vzdělání je tedy předpokladem výkonu práce dramaturga obsáhnutí maximálního množství titulů, které se naprosto nevejde do školního

---

¹⁷ Výčet finančních závazků (nebo nákladů) na celkový provoz orchestru nejsou stěžejním cílem této práce. Protože jsou pro práci dramaturga podstatné, považuji za důležité alespoň nastínit, co vše je nutné zaplatit v souvislosti s dramaturgií jednoho koncertu.

*rozvrhu a let školní výuky. Analogicky nelze práci dramaturga, máme-li v to počítat např. monitorování aktuálního dění, vtěsnat do rámce běžné pracovní doby.*¹⁸

1.4.2 Pozice hudebního dramaturga v českém hudebním prostředí

Každý orchestr (a to nejen v České republice) je ve svém fungování trochu jiný. Dramaturgii koncertů nebo koncertních cyklů a celých sezón, utváří často několik osob. Často se na tvorbě dramaturgie podílí šéfdirigent, dramaturg, ředitel orchestru nebo dokonce i umělecká či dramaturgická rada tělesa. Z toho důvodu je nutné upřesnit si roli a pozici dramaturga v mnohdy složité hierarchii instituce orchestru. Dovolím si tvrdit, že v roce 2022 v českém hudebním prostředí není tato hierarchie striktně nastavená. V řadě českých orchestrů se tudíž pozice dramaturga vůbec nevyskytuje¹⁹.

Povolání hudebního dramaturga není spojeno pouze s přípravou programů v orchestrech. Tuto pozici nalezneme i v týmech, které připravují velké či menší hudební festivaly. Z průzkumu prováděného Jonášem Harmanem²⁰ mezi významnými českými dramaturgy vyplývá, že náplní práce i kompetencemi se povolání hudebního dramaturga značně liší, a to především v závislosti na jeho působišti.

---

¹⁸ HRUBECKÝ, Marek. *Tvorba koncertního programu (s přihlédnutím k repertoáru symfonických orchestrů ČR v sezóně 2006-2007)* [online]. Hradec Králové, 2007 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/eo0w1/UCO_146565_Marek_Hrubecky_Bc_prace.pdf. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Ústav hudební vědy. Vedoucí práce Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.

¹⁹ Příkladem takového orchestru je Severočeská filharmonie Teplice.

²⁰ Průzkum pochází z roku 2012. Odkaz na průzkum, který prováděl v souvislosti se psaním své diplomové práce na JAMU on-line: <https://adoc.pub/queue/1-jak-obecn-chapete-pojem-hudebni-dramaturgie-pip-dramaturgi.html>

Důležitým faktem je, že hudební dramaturg často zastává i jinou funkci – nejčastěji se jedná o další pozice v uměleckém provozu. Jsou to například funkce spojené s koncertní činností. Například Mgr. Jan Žemla²¹, který dlouhodobě zastával pozici hudebního dramaturga a vedoucího koncertních činností a dramaturgie ve Filharmonii Brno o svém působení v orchestru uvedl, že náplň jeho práce byla následující:

- tvorba programů
- výběr sólistů a dirigentů
- komplexní manažerská činnost (příprava smluv, sjednávání podmínek, komunikace s českými i zahraničními pořadateli, oslovování sponzorů pro konkrétní projekty, příprava žádostí o nadační příspěvky atp.)
- prostředník mezi uměleckou a dramaturgickou radou orchestru, šéfdirigentem a ředitelem
- spolupráce s ostatními zaměstnanci z Filharmonie Brno.

Jan Žemla dále podotkl, že administrativa neodmyslitelně patří k práci dramaturga. Nicméně i administrativa může být i tvůrčím procesem.²²

1.4.3 Dramaturg a edukační programy

Edukační programy jsou ve své dramaturgii specifické. Po dramaturgovi vyžadují v první řadě kreativitu a znalost dětské psychiky. Vytvořit programy pro specifickou věkovou kategorii dětí či studentů není snadný úkol.

---

²¹ Mgr. Jan Žemla kromě výše uvedené pozice zastává také post dramaturga festivalu Moravský podzim a je členem dramaturgické rady festivalu Janáček Brno. Od 1. září 2012 je Jan Žemla ředitelem Janáčkovy filharmonie v Ostravě.

²² HARMAN, Jonáš. *Problematika a otázky dramaturgie se zaměřením na dramaturgii hudební a činnost hudebního dramaturga* [online]. Brno, 2012 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: https://is.jamu.cz/th/yaclh/text_prace.pdf. Diplomová práce. Janáčkova akademie múzických umění v Brně.

Dětské koncertní programy jsou často seskládány z kratších ukázek více skladeb. Bývá to například u programů, které představují konkrétního autora, a v krátkém časovém úseku (nejčastěji 45–60 minut) mají za úkol představit jeho stěžejní díla.

Není výjimkou, že na tvorbě edukačních orchestrálních koncertů spolupracují celé týmy. Například v PKF – Prague Philharmonia je to režisér, scénárista programu (má v kompetenci i výběr skladeb), herci – moderátoři²³. Především bych zde ráda vyzdvihla roli herců jako moderátorů, kteří jsou zvyklí mluvit nejen s dospělým publikem a umí děti nadchnout a zaujmout.

Aby edukační programy plnily naplno svůj účel a mohly dětem nabízet kvalitní programy, je klíčové, aby v orchestru fungovalo oddělení, jehož pracovníci budou zaměřeni výhradně na edukace. Potom můžeme očekávat, že dětské programy budou dostatečně připraveny a budou plnit svůj účel – vzdělávat děti v umění hudby a vychovávat mladou generaci posluchačů. Pracovníci takového oddělení mají na starost jak přípravu, tak realizaci, komunikaci, organizaci i hladký průběh edukací.²⁴

---

²³ Více v kapitole 2.5 *Koncerty pro rodiče s dětmi v Rudolfinu*.

²⁴ Tyto informace jsem získala po osobním rozhovoru s Petrem Kadlecem, který řídí edukační oddělení v České filharmonii. Rozhovor proběhl v roce 2017.

2 Edukační programy v PKF–Prague Philharmonia

2.1 Stručná historie orchestru

PKF – Prague Philharmonia patří z hlediska stáří uznávaných orchestrálních těles v rámci České republiky mezi ty nejmladší. Historie orchestru PKF – Prague Philharmonia sahá do dubna roku 1994 (od svého vzniku v létě 1993 používal krátce název Nový český komorní orchestr). Iniciátorem založení nového komorního orchestrálního tělesa byl dirigent Jiří Bělohlávek. Ten odepsal s ministerstvem kultury smlouvu o vytvoření a zřizování komorního orchestru v rámci tehdejšího Armádního uměleckého souboru. Smlouva měla minimální trvání pět let. Krátce nato byl vypsán obsáhlý konkurz, který se konal ve dvou dnech na konci června 1994. Na konkurzní místo, nově zrekonstruovaný sál Galerie pražské HAMU, se dostavilo celkem sto čtrnáct hudebníků, především studentů. Mezi nimi například i Radek Baborák, hornista a jeden z nejvýznamnějších orchestrálních i sólových hráčů současnosti. Nově vzniklé těleso pojmenoval Bělohlávek Pražská komorní filharmonie (PKF).

PKF měla svůj první koncert v den studentstva dne 17. listopadu 1994. V tomto datu byla neskryvaná symbolika. Předností mladého tělesa bylo především nadšení do díla a dokonalá domácí příprava, kterou Bělohlávek vyžadoval. Studentům přinášel svůj osobitý dirigentský šarm, čitelné gesto, smysl pro detail i pro zvuk. Nadšení a radost z dobře odvedené práce se pak projevovala na obou stranách.

Nutno poznamenat, že název tělesa se změnil v sezóně 2013/2014 na PKF – Prague Philharmonia. Důvodem byla především tendence prezentovat orchestr více ve světě, nejen na území České republiky²⁵ a mezinárodní název těleso snahám rozhodně napomáhá.

---

²⁵ Kromě změny jména došlo i ke změně loga orchestru.

Takto můžeme ve stručnosti shrnout historii tělesa PKF, které kvalitně reprezentuje značku české hudby ve světě. Toto tvrzení dokládají pravidelná zahraniční turné a nahrávací projekty pro nejrenomovanější světová vydavatelství. Od počátku sezony 2015–16 stojí v čele PKF francouzský dirigent Emmanuel Villaume.

Od počátku fungování PKF bylo jejím členům i vedení jasné, že je více než potřebné vychovávat novou generaci posluchačů. Proto se začaly pořádat koncerty, které byly svým programem přizpůsobené dětskému a mládežnickému publiku.

2.2 Charakteristika PKF – Prague Philharmonia

„Orchestr má ve svém „rodném listě“ vepsanu svěžest, energičnost a perfekcionismus, stejně jako lásku k hudbě, jež vkládá do každého koncertu. Je ceněn pro svůj charakteristický zvuk, za nímž mimo jiné stojí jeho stěžejní repertoárová oblast, kterou je od počátku hudba vídeňského klasicismu, skladby Josepha Haydna, Wolfganga Amadea Mozarta a Ludwiga van Beethovena. PKF je však v tomto směru obdivuhodně flexibilní, schopná rozkročit se od koncertantního repertoáru s komorním obsazením orchestru bez dirigenta, až k projektům velkého symfonického charakteru, ve kterých se rozšiřuje o absolventy a členy Orchestrální akademie PKF. Tím si i v tomto velkém obsazení dokáže udržet svůj charakteristický zvuk, který jí během 11 let svého působení vtiskl Jiří Bělohlávek, a svůj esprit, kde dnes spojuje generaci excelentních, zkušených hráčů s talentovanými, technicky perfektně vybavenými mladými umělci.“²⁶

Orchestr PKF sídlí od 1. 8. 2018 v Kulturním domě Ládví v Praze 8. Kulturní zařízení je pod správou městské části Praha 8 s výbornou dostupností MHD (přibližně 10 minut cesty od centra Prahy). PKF vnesla do této části Prahy oživení

---

²⁶ PKF - Prague Philharmonia: profil orchestru. PKF - Prague Philharmonia [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/orchestr/profil-orchestru>

a zajímavé kulturní hudební programy, což má pozitivní vliv na místní komunitu. DK Ládví byl v roce 2018 čerstvě zrekonstruován a je tedy vybaven kvalitními prostory pro technické zázemí orchestru i administrativy.

2.3 PKF dětem

PKF se stala průkopníkem v pořádání koncertů pro děti a jejich rodiče. Vedení orchestru si, stejně jako orchestrální hráči, dobře uvědomuje, že každá věková skupina posluchačů má specifické požadavky a potřeby týkající se programu. Repertoár jednotlivých edukačních koncertů a koncertních cyklů je proto v režii PKF přizpůsoben cílové věkové skupině posluchačů.

Je zajímavostí, že PKF jako první v České republice začala organizovat tento druh koncertů pro mladé publikum v českém i anglickém jazyce. Kromě koncertů pro děti a rodiče vznikaly také koncertní řady určené školám.

V sezóně 2012/2022 nabízí orchestr v sekci PKF dětem celkem čtyři druhy společenské – vzdělávacích projektů. Jedná o dětský klub, koncerty, programy pro studenty a talentové soutěže. Konkrétně při PKF funguje dětský klub Notička, konají se koncerty pro rodiče s dětmi v Rudolfinu i koncerty pro školy v DK Ládví. Orchester ZOOM je speciální program pro omezený počet studentů středoškolského věku. Mezi edukační programy pro studenty musíme započítat i orchestrální akademii při PKF. PKF podporuje mladé talenty i spolupořádáním soutěže Talent Prahy 5 a spoluprací s ISMF²⁷.

---

²⁷ ISMF je zkratka pro International School of Music & Fine Arts Prague

2.4 Dětský klub Notička

Notička je nejstarším dětským hudebním klubem v Praze. Vznikl v roce 2007²⁸ při pražské PKF – Prague Philharmonia. Za úkol si klade nenásilnou formou spojovat hudbu s jinými druhy umění a s uměleckými profesemi. Každý rok organizuje pět nebo šest víkendových setkání, která jsou velmi interaktivní, a to z toho důvodu, aby v dětech probouzela přirozenou zvědavost a kreativitu. Základem úspěchu shledávají organizátoři projektu výběr vhodných lektorů, kteří s dětmi navazují přátelský vztah. Lektoři jsou vybíráni z řad kvalifikovaných pedagogů a vychovatelů tak, aby byla zaručena bezpečnost a účelovost jednotlivých klubových aktivit. Děti jsou pomocí promyšlených her, hudebních programů a diskusí nenásilnou formou nasměrovány k samostatnému přemýšlení. Je v nich probouzen zájem o umělecké i duchovní směry.

Počet členů klubu je limitován. Do klubu i přípravky se lze přihlásit elektronicky na základě vyplnění závazného formuláře na webových stránkách PKF.

Z výroční zprávy orchestru za rok 2020²⁹ vyplývá, že je dětský klub Notička organizačně oddělen od orchestru PKF, ale z počátku byl orchestrem finančně podporován. Koordinátorkou projektu je už od jeho založení externí koordinátorka Hana Zaalová. Ta má na starost organizaci i náplň jednotlivých setkání.

---

²⁸ Vznik se konkrétně datuje 18. 11. 2006. Původně byly členy klubu především děti, které navštěvovaly *Koncerty pro rodiče s dětmi v Rudolfinu*.

²⁹ Zdroj: *Výroční zpráva 2020: PKF - Prague Philharmonia* [online]. [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://www.pkf.cz/sites/default/files/inline-files/PKF_VYROCNI_ZPRAVA_2020_MENSI.pdf

Obrázek 1³⁰

- **Členové klubu Notička**

Klub je určen pro děti ve věku od tří do čtrnácti let. Pro děti od tří do čtyř let funguje **Notičková příprava**, do které se mohou zapojit i rodiče. Příprava vznikla v roce 2012 a jedním z důvodů jejího založení byl velký zájem ze strany rodičů. Pro děti od čtyř do čtrnácti let je určen už samotný klub.

V první sezóně, kdy začal klub Notička fungovat (2007/2008) byl zájem o členství v klubu velmi vysoký. Již během prvního měsíce bylo evidováno padesát přihlášených dětí. Děti byly rozděleny do dvou věkových kategorií 3-7 let a 7-11 let.

---

³⁰ Fotografie z klubu Notička. Zdroj: *PKF - Prague Philharmonia: Klub Notička* [online]. [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/noticka>

Období	Počet členů	Počet setkání	Věkové kategorie
2007/2008	119	13	2
2009	160	25	2
2010	170	Není uvedeno	2
2012	250	Není uvedeno	3
2015	170	Není uvedeno	3
2019	130–150	5-6	Není uvedeno
2020/2021	150	6	Není uvedeno
2022	150	5	7 + 2

Tabulka 1³¹

V *Tabulce 1* jsou zpracovaná data z výročních zpráv orchestru PKF z let 2007 až 2021. Musím konstatovat, že výroční zprávy z některých po sobě jdoucích let jsou si velice podobné a informace jsou sdělovány stejnými větami. V některých výročních zprávách nenajdeme přesná data, nebo údaje zcela chybí. Tabulka dokládá počet členů klubu Notička v daném roce, počet setkání a počet věkových kategorií, do kterých byly děti rozděleny.

2.4.1 Dramaturgie Notičky v sezóně 2020/2021

Klub Notička se v sezóně 2020/2021 zabýval divadlem, jak už napovídá i název **Divadelní svět aneb Jak se dělá divadlo**. Jednotlivá setkání si kladla za úkol seznámit děti se základními pojmy týkající se divadla a jednotlivých divadelních profesí (režisér, scénograf, dramatik apod.). Navíc děti nahlédly do

---

³¹ Zdroj informací: PKF - Prague Philharmonia: Výroční zprávy [online]. [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/orchestr/nadace-pkf>

zákulisí celého procesu přípravy divadelní inscenace. Jednotlivá klubová setkání se zabývala rozdílnými divadelními žánry. Setkání probíhala na různých místech, která souvisela s konkrétním představovanou formou inscenace. Předmětem jednoho klubu byla i kinematografie a film v pohledu ze zákulisí.

Pandemie Covid-19 zasáhla i do chodu dětského klubu Notička, a proto se některá setkání konala v náhradních termínech. V *Tabulce 2* je přehled všech šesti setkání zahrnující původní zamýšlené pořadí (sloupec 1 – číslo setkání). Jak je patrné ze sloupce 3, první dvě setkání se musela uskutečnit v náhradních termínech, a tudíž jsou data jejich konání až v roce 2021. V pořadí 3., 4. a 5. schůzka klubu proběhla již v roce 2020.

číslo setkání	název setkání	datum	místo setkání
1.	Balet nás baví	31.10.2021	Dětský balet Praha - taneční soubor Veroniky Zídkové, Praha 8
2.	Opera je pro každého	28.08.2021	Kulturní dům Ládvi, Praha 8
3.	S činohrou se nudit nebudeme	20.06.2020	Divadlo IMAGE, Praha 1 Divadlo Minaret - REDUTA
4.	Tajemství filmu	11.10.2020	Gymnázium a hudební škola Hl. m. Prahy, Praha 3
5.	Říše loutek	17.10.2020 7. 11. 2021	Říše loutek, Praha 1
6.	Divadelní svět o Vánocích aneb Adventní setkání s rodiči	11.12.2021	Gymnázium a hudební škola Hl. m. Prahy, Praha 3

Tabulka 2³²

³² Zdroj: PKF - Prague Philharmonia: Klub Notička [online]. [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/noticka>

V pořadí 5. setkání *Říše loutek* bylo rozděleno celkem do čtyř skupin, dvě skupiny byly určeny pro přípravky. Jeho náplní bylo jak zhlédnutí loutkového představení, tak interaktivní workshop o ovládnutí loutky. Mimo to zahrnovalo i nácvik jevištní mluvy, zdvojené interpretace, tvorbu modelové loutky s nácvikem děje nebo dramatickou výchovu včetně průpravných her a cvičení. Děti měly možnost nahlédnout do zákulisí divadla *Říše loutek* a během workshopu spolupracovaly s Dětským studiem *Říše loutek*. Páté setkání mělo návaznost na čtvrté – *Tajemství filmu*. V průběhu loutkového workshopu sedět se svými lektory bavily i na téma film v divadle.

Vánoční klub *Notička* byl zároveň i posledním setkáním v sezóně 2020/20201. Šesté setkání navazovalo na páté výtvarným workshopem, konkrétně dětskou loutkovou dílnou. Kromě toho bylo toto setkání orientované na fotografii a děti měly příležitost spolupracovat s profesionálními fotografy. Na závěr se konalo loutkové představení *Ukradené Vánoce – ToyMachine*. Na tento klub měly přístup i rodiče.

2.4.2 Notička v sezóně 2022:

Hlavním tématem klubů v roce 2022 bude cestování. Klub *Notička* má naplánováno celkem pět setkání. V prvním čtvrtletí roku 2022 nejsou ještě uveřejněna přesná data jednotlivých klubů, nicméně je jasné, že jejich část se vždy uskuteční v DK Ládví v Praze 8.

1. Česká republika aneb Krásy lidovosti

Workshop bude zaměřen především na lidové tradice a život na vesnici. Jeho součástí bude osvojení si základních kroků lidových tanců a starých lidových písní, které si lidé v dřívějších dobách zpívali při práci. Děti se seznámí se staršími nástroji typickými pro folklor – cimbál a dudy. Druhým místem konání bude Národopisné muzeum Národního divadla, Praha 5

2. Austrálie aneb Cesta za termity

V praktické části setkání se děti dozví mnoho zajímavostí o nástroji didgeridoo, který je pro Austrálii typický. Budou si moci nástroj vyzkoušet a také se dozví více o australské hudbě a tanci domorodců. V druhé části setkání se děti přesunou na výstavu *Kulturní rozmanitosti Austrálie a Oceánie* do Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických Kultur na Praze 1.

3. Afrika aneb Šamani a domorodci

Děti čeká workshop s osvojením si základů afrického tance a bližší setkání s nástrojem djembe. Dále je na programu dramatická dílna Šaman, umění Tingatanga nebo malování na obličej. Děti čeká přesun do Muzea Hudby na Praze 1 a tam interaktivní dílna o kakaovém bobu a ukázka běžného života v Africe.

4. Japonsko aneb Pravidla a tradice

V pořadí čtvrté setkání klubu Notička se uskuteční se ve spolupráci s Česko-japonskou společností. Pro děti bude připraveno povídání o tradičních japonských nástrojích a tancích za doprovodu japonské hudby. Součástí klubu bude i ukázka umění japonského písma čili kaligrafie, japonské umění a v neposlední řadě i čajový rituál, který se řídí přísnými pravidly.

5. Rusko aneb Výlet za velkým baletem

V posledním setkání čeká na děti výlet za ruskou hudbou a jejími velikány, mezi které řadíme Petra Iljiče Čajkovského a jeho *Labutí jezero* nebo *Louskáčka*. Podobně jako v předchozích setkáních se děti dozví něco o ruských tradicích, písmu, jazyce, o tradičních nástrojích (balalajce, gudoku, guslich) a tanci.

Klub Notička nabízí dětem a rodičům ucelenou řadu workshopů, které mají určitou návaznost a jsou zastřešeny vždy jedním celoročním tématem. Domnívám

se, že tím klub výrazně podporuje tak zvané mezipředmětové vazby³³, díky kterým si děti utváří vlastní obraz o společnosti a o světě v němž žijí. Zároveň klub ukazuje mnohá netradiční zaměstnání (hlavně z uměleckých oborů) a tak může dětem pomoci při budoucí volbě povolání.

2.4.3 Dětský klub Notička - Finance

Finanční podporu čerpá klub Notička z různých zdrojů, jak je patrné z *Tabulky 3*. V prvních pěti letech si Notička získala řadu podporovatelů. Mezi partnerské společnosti, které finančně podpořily Notičku na počátku její existence byly společnosti: Nadace Vodafone, Městské části Praha 1 a Praha 5, Ministerstvo kultury ČR, Bonton a. s. MERO a. s., státní tiskárna cenin a Hlavní město Praha. Mezi podporovatele patřili tedy státní i soukromé společnosti. Ve výroční zprávě z roku 2012 není uvedeno, které společnosti poskytly finance, ani nevíme, kolik finančních prostředků to bylo.

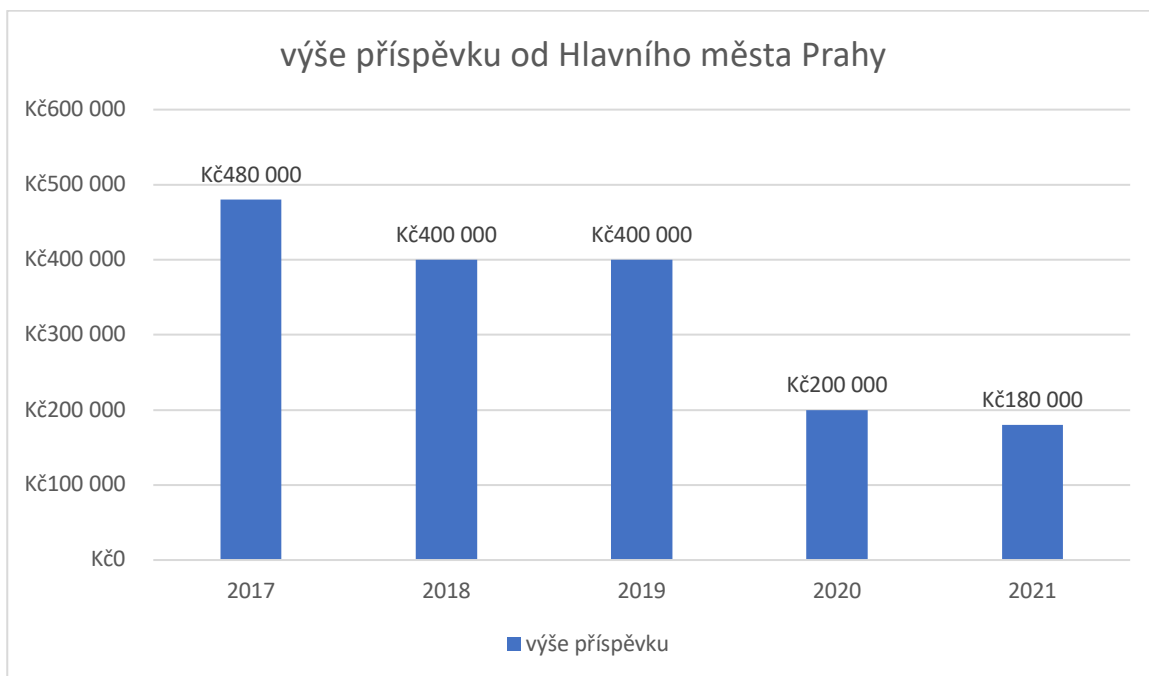
³³ Cílem mezipředmětových vazeb ve školách je naučit žáky propojovat informace z více vyučovacích předmětů a na základě toho si vytvořit ucelený obraz. To v budoucnu pomáhá dětem utvářet si vlastní názor a umět jej obhájit.

rok 2008	
Nadace Vodafone	0. 140 mil. Kč
Městská část Praha 1 a Praha 5	není uvedeno
rok 2009	
MERO a. s.	0, 250 mil. Kč
Městská část Praha 1	0, 100 mil. Kč
Městská část Praha 5	0, 9 mil. Kč
Bonton a. s.	0, 1 mil. Kč
Státní tiskárna cenin	0, 05 mil. Kč
Ministerstvo kultury ČR	0, 03 mil. Kč
rok 2010	
MERO a. s.	0, 1 mil. Kč
Městská část Praha 1	0, 1 mil. Kč
Městská část Praha 5	0, 85 mil Kč
Ministerstvo kultury ČR	0, 1 mil. Kč
rok 2011	
MERO a. s.	0, 1 mil. Kč
Městská část Praha 1	0, 045 mil. Kč
Hlavní město Praha	0, 300 mil. Kč
rok 2012 - Ve Výroční zprávě nejsou uvedena žádná konkrétní čísla.	

Tabulka 3

Od roku 2011 je stálým podporovatelem klubu Notička Hlavní město Praha. Z veřejného registru smluv³⁴ můžeme vyčíst výši finanční podpory Hlavního města Prahy směrem k Notičce, jak dokládá *Graf 1 – výše příspěvku od Hlavního města Prahy*:

Graf 1

Z výročních zpráv také vyplývá, že od roku 2012 je klub Notička finančně soběstačný a nečerpá žádné finance z orchestru PKF – Prague Philharmonic. Je tomu tak i díky tomu, že část příjmů pochází ze vstupních členských poplatků, které se v průběhu let zvyšují.

Členství v dětském klubu Notička je na jeden kalendářní rok a jeho základní cena je 2 500 Kč. Cena za členství se liší s ohledem na to, kolik sourozenců je členem klubu. Pro dva sourozence poskytuje klub 10% slevu a výše poplatku za jedno dítě je tedy 2 250 Kč. V případě, že se jedná o tři sourozence, je poskytována

---

³⁴ Registr smluv: PKF - Prague Philharmonia, o. p. s. [online]. [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani>

sleva vyšší – celkem 20 %. Členský poplatek za jedno dítě je v tomto případě 2 000 Kč. Cena přípravy je 1500 Kč.

V ceně vstupného je garantováno pět až šest setkání v kalendářním roce, přičemž délka jednoho setkání je 1,5 - 5 hodin (uzpůsobuje se podle věku dětí).

Přehled výše členského poplatku v kalendářním roce a celkového výnosu z těchto poplatků³⁵:

ROK	VÝŠE ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU	CELKOVÝ ZISK Z ČP
2008	750 Kč	72 000 Kč
2009	750 Kč	96 800 Kč
2010	1 000 Kč	154 000 Kč
2011	1 500 Kč	243 000 Kč
2021	2 500 Kč	Není uvedeno

2.5 Koncerty pro rodiče s dětmi v Rudolfinu

2.5.1 Koncertní cyklus D a E

První souvislý cyklus koncertů pro děti a rodiče v orchestru PKF byl uspořádán v koncertní sezóně 1999/2000. Jednalo se celkem o čtyři koncerty

---

³⁵ Zdroj: PKF - Prague Philharmonia: Výroční zprávy [online]. [cit. 2022-04-15]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/orchestr/nadace-pkf>

probíhající v sobotu v dopoledních hodinách v pražském Rudolfinu. Dětský cyklus koncertů dostal název „*Koncerty pro rodiče a děti*“ neboli abonentní cyklus D. Za dvacet jedna let své existence prošly koncerty dramaturgickým vývojem a neustále se zdokonalují, nicméně čas, místo konání i označení cyklu jsou stále stejné.

Zájem o koncerty byl opravdu veliký, a to bylo důvodem, že se v koncertní sezóně 2004/2005 přidal druhý edukační abonentní cyklus pro děti E. Hlavním cyklem zůstal dopolední cyklus D, v odpoledním cyklu E se pak reprízovaly programy z předchozí sezóny. V průběhu následujících let došlo ještě k drobným změnám, které skončili upravením času a programu cyklu E. V sezóně 2021/2022 funguje ustálený režim koncertů a sice abonentní cyklus D začíná v sobotu v 10 hodin dopoledne a jeho reprízou je abonentní cyklus řady E, který začíná v sobotu ve 12 hodin.

2.5.2 Dramaturgie cyklů D a E do roku 2008

Dramaturgie všech čtyř výchovných koncertů byla v sezóně 1999/2000 věnována hudbě ve spojení s jinou (převážně radostnou) lidskou činností.

1. Hudba a tanec

Program se skládal z melodických a pro děti poslechově zajímavých skladeb: Antonín Dvořák – Česká suita, Vítězslav Novák – Slovácká suita a Claude Debussy – Dva tance pro harfu. Pod taktovkou Tomáše Hanuse vystoupil orchestr PKF a sólistka Jana Boušková.

2. Hudba a píseň

Program byl zcela podřízen tématu hudebního setkání, a proto byl ryze vokální. Účinkovali PKF Bambini di Praga, sopranistka Anna Janotová a dirigent Bohumil Kulínský.

3. Hudba a slavnost

Pro mnohé posluchače jsou slavnostním nástrojem varhany, které se ozývají z kostela při svátečních příležitostech nebo při důležitých svátcích. Proto byly

vybrány jako sólový nástroj třetího hudebního setkání v Rudolfinu. Sólista Vladimír Roubal vystoupil spolu s orchestrem PKF pod taktovkou Zdeňka Müllera.

4. Co s námi dělá hudba

Čtvrtého a posledního koncertního dopoledne se taktovky ujal opět Tomáš Hanus s hostem skladatelem Lukášem Hurníkem.

Na přípravě dramaturgie k jednotlivým edukačním koncertům se výrazně podílel během svého působení na pozici ředitele PKF Ilja Šmíd³⁶.

Dramaturgicky zajímavý cyklus koncertů nabídl orchestr PKF v sezóně 2002/2003. Cyklus D se zaměřil na orchestr a jeho nástroje, proto nesl název „**Na co hraje orchestr**“. Na obvyklých čtyřech dopoledních koncertech zazněly skladby, v nichž hrála hlavní roli vždy vybraná skupina nástrojů.

1. „Struny a smyčce“ – dirigent Marek Štryncl.
2. „Píšťalička vrbová“ – dirigent Zdeněk Müller (představení dřevěných dechových nástrojů)
3. „Trubači troubili“ – dirigent Jakub Hrůša (věnováno skupině žesťových nástrojů)
4. „Na dva bubny bubnovali“ – Tomáš Hanus

Představování jednotlivých orchestrálních skupin je i v roce 2022 často využíváno jako dramaturgická náplň vzdělávacích programů pro děti a mládež. Zkušený dramaturg dokáže vybrat efektivní i zvukomalebné pasáže pro představení jednotlivých nástrojových skupin a pohrát si i s názvy stejně kreativně, jako PKF v sezóně 2002/2003.

---

³⁶ Ilja Šmíd (narozen 1952) je hudební muzikolog, manažer a vysokoškolský pedagog (přednáší na katedře Arts Managementu VŠE v Praze). Byl ředitelem PKF v letech 1994 až 2006, poté byl ředitelem Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK v letech 2006 až 2012. V letech 2012 až 2014 šéfoval operní Divadlo J. K. Tyla v Plzni. Byl dramaturgem orchestru SOČR. Od prosince 2017 do června 2018 byl ministrem kultury v první vládě Andreje Babiše.

Dalším logickým dramaturgickým tahem bylo představit v jedné sezóně čtyři nejvýznamnější české hudební skladatele. V sezóně 2003/2004 seznámila PKF mladé publikum s českými hudebními velikány v koncertech s názvy:

1. „Bedřichu, okamžitě domu!“ – Bedřich Smetana
2. „Nabrousil jsi nože, Tondo?“ – Antonín Dvořák
3. „Leošku, neboť smutný!“ – Leoš Janáček
4. „Cos to prováděl, Bohouši!“ – Bohuslav Martinů

PKF se tohoto konceptu – představit nejvýznamnější tvorbu čtyř hudebních skladatelů přidržela i v následujících dvou sezónách. Nejednalo se o české autory. V letech 2004/2005 děti poznávaly Johana Sebastiana Bacha, Wolfganga Amadea Mozarta, Franze Schuberta a Petra Iljiče Čajkovského, v sezóně 2005/2006 Georga Fridricha Händela, Ludwiga van Beethovena, Felixe Mendelssohna-Bartholdyho a Vítězslava Nováka.

Nový dramaturgický nápad přišel v letech 2006/2007, kdy byly jednotlivé koncerty zaměřeny na poznávání hudebních slohů. Pro čtyři koncertní dopoledne byly vybrány čtyři významné hudební slohy. Jednalo se o renesanci, baroko, klasicismus a romantismus. Pravidelní návštěvníci výchovných koncertů PKF mohli vidět jistou návaznost na předchozí koncertní sezóny, které se věnovali právě velikánům napříč historickými epochami. Mohli si tak pomalu dávat dohromady i jednotlivá fakta.

Přelomovou sezónou pro PKF byla ta v letech 2007/2008. V té době se vystřídal vedení orchestru a dosavadního ředitele Ilju Šmída nahradil v čele orchestru Radim Otépka³⁷. S novým vedením přišly i nové požadavky na dramaturgii edukačních koncertů.

---

³⁷ Radim Otépka působil v PKF nejprve jako inspektor orchestru. V letech 2006 až 2020 byl jeho ředitelem.

Sezóna 2007/2008 byla zadána ke zpracování divadelnímu režisérovi Davidu Jařabovi³⁸. Jařab měl mnoho zkušeností jak s divadelní režii, tak se psaním vlastních textů, her a scénářů. Z pohledu vedení orchestru byl proto ideálním kandidátem pro vytvoření inovativní koncertní dramaturgie pro děti. Podle modelů výchovných koncertů, které byly postaveny na reflexi významných osobností z hudební historie nebo na poznávání významných hudebních slohů bylo třeba si položit otázku – Kde všude můžeme dnes potkat hudbu a jak to bylo v historii?

Smyslem nového pojetí edukační řady koncertů bylo podat dětem obraz hudby jako společensko-kulturního fenoménu, který provází lidstvo od samotného úsvitu dějin přes současnost s výhledem do budoucnosti. Edukace měly ukazovat funkci hudby jako zásadní v životě člověka. Novinkou byly i slavné herecké osobnosti v roli moderátorů. Průvodci programem se stali Vanda Hybnerová jako maminka. a Saša Rašilov v roli nezbedného kluka Emila. Pořad nesl název „**Potkáváme hudbu**“ a skládal se z následujících koncertů:

1. „Zázrakům dala Křídla“
2. „Oslavujeme život zpěvem a tancem“
3. „Každý příběh musí mít své srdce“
4. „Sama dospělá a krásná“

Právě v této sezóně proběhla změna v cyklu E. Ten už nereprízoval programy z předchozí sezóny, ale stal se reprízou dopoledního cyklu D.

2.5.3 Dramaturgie cyklů D a E 2008–2011

V roce 2007 oslovil ředitel Radim Otépka Malé Vinohradské divadlo, dnes D21, aby se zhostilo přípravy koncertů pro rodiče s dětmi. Členem divadla byl i **Vladimír Jopek**, který se výrazně podepsal na nové podobě koncertů. Svými kolegy z divadla byl vybrán jako nejpožádanější k této práci, jelikož má klasické

---

³⁸ David Jařab (1971) je velmi zkušený režisér divadelní i filmový. Na brněnské JAMU vystudoval činoherní režii a režijní zkušenosti získával na experimentální scéně Hadivadla. Podepsal se výrazně do činnosti Pražského komorního divadla a Divadla Komédie, kde působil od roku 2002.

konzervatorní vzdělání. Při přípravném procesu edukačních koncertů zastával funkci dramaturga, scénáristy i režiséra.

- **Vladimír Jopek³⁹**

Na konzervatoři v Teplicích vystudoval hru na akordeon a zpěv. Ve studiích pokračoval na Vyšší odborné škole herecké, kde vystudoval herectví a moderování. Působil jako pedagog na Základní umělecké škole Biskupská v Praze. Za zlomový bod ve své pedagogické dráze považuje moment, kdy se stal členem České Orffovy společnosti⁴⁰, díky tomu se může účastnit mnoha zajímavých a přínosných hudebně-pedagogických seminářů. Jako hudební pedagog působí i v roce 2022.

Vladimír Jopek od roku 2003 pravidelně spolupracuje s Národním divadlem v Praze. Byl také jedním ze zakládajících členů Malého Vinohradského divadla (D21). Je laureátem ceny Zdeňka Fibicha v přednesu melodramu v letech 1999, 2000 a 2002. Je autorem hudebních pohádek *Honza Mlynářem* a *Jak šli muzikanti světem*.

Spolupráce PKF a Jopka začala v roce 2007 a trvala do roku 2018. Za deset let svého působení jako dramaturg, scénárista i režisér výchovných koncertů pro rodiče a děti odvedl na tomto poli veliký kus práce a na odkaz, který po sobě v PKF zanechal pak navazují další tvůrci.

Gabriela Kubátová o jeho koncertech pro děti napsala:

„Vladimír Jopek vytvořil na naší kulturní scéně s minimálními prostředky originální typ edukačního koncertu. Odborníka na první pohled zaujme komorní, krystalicky čistá, vkusná, noblesní forma. Koncertům v Jopkově režii nechybí hravost, poetika, fantazie a kouzlo, ale také potřebný spád a švih. K vysoké kvalitě koncertů v Rudolfinu přispěli a stále přispívají charismatičtí herci-skřítkové

---

³⁹ Příloha č. 2 – Foto Vladimír Jopek

⁴⁰ Více o společnosti v podkapitole 4.1.1 *Česká Orffova společnost*

v podání Stely Chmelové a Filipa Sychry a celý koncept samozřejmě vždy umocňují výkony PKF – Prague Philharmonia.“⁴¹

- **Sezóna 2008/2009**

V roce 2008 se malému publiku v Rudolfinu představili noví moderátoři z Malého Vinohradského divadla v novém pořadu „**Babičko proč máte tak velké uši aneb Pohádka o klasické hudbě**“. Moderátorský tým se skládal z paní učitelky Violy Dřevěné (Stela Lekešová) a tří jejích žáků – Káji Rybízka (Petr Pochop), Hedy Rajske (Marie Hodinářová) a Vladky Čilé (Hama Mathauserová). Každá z postav žáků měla svůj specifický charakter – Kája byl popleta, Vladka měla touhu všechno poznávat a mít názor – byla tedy rozumbradou a Heda měla charakter hyperaktivní holčičky. Scénář připravil Vladimír Jopek, který se ujal i režie.

1. „Zvířátka v orchestru aneb Nebojte se hada nic“

Na tento první koncert přijali pozvání dva významní a pro děti velmi známí hosté – Zdeněk Svěrák a Jaroslav Uhlíř.

2. Název druhé není uveden ve výroční zprávě a nepodařilo se jej dohledat.

Víme ale, že se jako host dostavil Petr Fejk – dlouholetý ředitel pražské ZOO.

3. „Namaluj si svou symfonickou báseň“

Hostem byla ilustrátorka dětských knih Galina Miklínová. Ilustrovala například dětské knihy *Lichožrouti* na *Harry Potter*.

4. „Jak jazzovali klasici“

Pozvání přijala významná česká jazzová zpěvačka Jana Koubková.

Koncept se čtyřmi herci – moderátory na jevišti byl sice pro dětské publikum poutaví, nicméně pan Jopek sám dodal, že je příprava scénáře v tomto duchu náročná. Je potřeba ohlídat, aby každá postava měla dostatek textu a úkolů a aby

---

⁴¹ Zdroj: KUBÁTOVÁ, Gabriela. Vladimír Jopek o koncertech pro děti: Je potřeba mít pravdivý kontakt. *Harmonie* [online]. 30. 9. 2020 [cit. 2021-5-15]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/vladimir-jopek-a-jeho-koncerty-pro-deti.html>

do sebe vše zapadalo, navazovalo na hudební dramaturgii a celý program tak působil jako homogenní celek.

Výhodou pak je, že pro čtyři moderátory je jednodušší zvládnout interaktivní zapojení dětí na pódiu. Moderátoři mají dostatek prostoru věnovat se naráz i deseti dětem a pomáhat jim například při plnění připravených úkolů.

Pan Jopek často podotýká, že je nutností vychovat si své vlastní publikum. Reakce publika PKF na novoty v dětských koncertech v roce 2008/2009 nebyly vždy pozitivní. Došlo pak i k přirozené obměně publika. Nicméně i tak vydržel tento dramaturgické koncept dětských koncertů do roku 2011. V tom roce přišel požadavek od vedení PKF, aby se stávající (i když funkční) model obměnil.

2.5.4 Martánek Martin

V roce 2011 přišel Jopek s inovací v podobě Martána Martina z Marzu, jako jediného průvodce představením. Martán Martin je na Zemi nový a o hudbě neví vůbec nic. Kamarádi – dětské publikum, mu proto vysvětlují principy a podstatu hudby tradičně ve čtyřech koncertech. Tento cyklus koncertů byl pojmenován *HUDBA NENÍ Z MARZU aneb Martánek poznává vážnou hudbu*.

Obrázek 2 Koncerty pro děti aneb Hudba není z Marsu /plakát/⁴²

⁴² Zdroj: *Pražská komorní filharmonie hraje pro děti* [online]. 4. 11. 2011 [cit. 2021-5-15]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/prazska-komorni-filharmonie-hraje-pro-deti-5131962>

První koncert nesl název *Hrátky hudební A-BE-CE-DY* a hostem koncertu byla populární herečka Jana Preisová. Jopek tedy pokračoval v osvědčeném modelu – orchestr, moderátor atraktivní pro dětské publik a známý host (herec, hudebník apod.). Jak je vidět na *Obrázku 2*, i vizuál určený pro PR byl vytvořen tak, aby na první pohled vzbudil dětskou pozornost.

V sezóně 2012/2013 bylo novým rámcem pro koncerty s Marťánkem Martinem cestování v čase, díky kterému děti poznávají jednotlivá slohová období. Konkrétně se jedná o období: baroko, klasicismus, romantismus a impresionismus. Název cyklu koncertů v této sezóně zněl „Maťanek Martin letí časem“.

2.5.5 Šíma a Lupi

Sezóna 2013/2014 byla jubilejní a sice v pořadí dvacátá. Přinesla tedy další inovaci v podobě nových moderátorů, kteří se postupně stali tvářemi koncertů pro děti v Rudolfinu a dnes jsou jejich nezaměnitelnou součástí. Jsou jimi skřítkci Šíma (herec Filip Sychra) a Lupi (Nikola Bartošová rozená Pádivá)⁴³. Už jejich pohádkový příchod byl pro děti mimořádně atraktivní. Šíma a Lupi jsou skřítkci, kteří poklidně odpočívali ve varhaní skříni Rudolfinu a z hlubokého spánku je probudila krásná hudba linoucí se Dvořákovou síní v podání orchestru PKF.

Obě postavy mají svůj neměnný charakter. Šíma je skřítek chytrolín, který se ve věcech vyzná, a tak dokáže roztomile popletenou Lupi opravovat a korigovat. Jedná se o klasický případ kontrastu charakterů pohádkových postav. Tento princip poskytuje při vzdělávání dětí řadu výhod. Tou zásadní je, že děti jsou nerady opravovány a poučovány – Lupi to „odnese“ za ně a děti jsou tak edukovány pro ně přijatelnou formou.

Významnou novinkou této sezóny bylo, že se přestali zvat známé osobnosti coby hosté jednotlivých pořadů. Slavné tváře měly význam především pro

---

⁴³ Příloha č. 3 – Fotografie z edukačních koncertů PKF – Šíma a Lupi

marketing dětských koncertů. Jelikož byl o tento typ koncertů již dostatečný zájem, vedení orchestru vyhodnotilo, že tento marketingový trik může vynechat.

Naopak se od této sezóny začal klást větší důraz na hudební prožitek – zážitek z hudby samotné. Dětem se předkládalo menší množství informací, zato byly podtrženy výraznějšími hudebními ukázkami.

Významnou novinkou bylo zavedení hymny pro tato rudolfinská setkání. Písničku „Muzikanti“ složil na objednávku PKF Pavel Jurkovič, významný hudební pedagog. Text písně napsal Jiří Žáček. Při tvorbě hymny se dvojce inspirovala známou českou lidovou písní „Já jsem muzikant a přicházím k vám z české země“ a vytvořila k ní jistou paralelu. Píseň má i svou edukační část, nacházíme zde pasáže, ve kterých je zmíněn hudební nástroj. Člen orchestr, který na nástroj hraje pak zpívá tuto pasáž sám – dětem je tak představován nástroj, ale i místo v orchestru, kde daný nástroj či skupina působí.

V letech 2014/2015 Šíma a Lupi provedli děti českými hudebními dějinami. Čtyři programy – čtyři čeští velikáni. Dramaturgie opět připomíná nejvýznamnější české skladatele – Bedřicha Smetanu, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů.

Dramaturgie sezóny 2015/2016 nabídla dětem exkurzi po Evropě. Skřítci prováděli děti a jejich rodiče po evropských zemích, kde působili hudební velikáni minulých staletí – Antonio Vivaldi, Wolfgang Amadeus Mozart, Gioacchino Rossini a Georg Bizet. Cyklus nesl název „Čtyři cesty do Evropy – půjdou s vámi Šíma, Lupi“.

Sezóna 2016/2017 byla pojmenována „Setkání s múzami“. Program byl různorodý a byl sestaven jako mozaika ze skladeb různých autorů – vždy ale zaměřené na konkrétní problematiku, která vyplývala z názvů jednotlivých setkání:

1. Múza rytmická
2. Múza lehká

3. Múza užitečná

4. Múza pro děti

„Hudba v nás a kolem nás“ je název pro cyklus koncertů v sezóně 2017/2018. Skřítkové Šíma a Lupi mají pětileté výročí.

V roce 2018 došlo k významné změně v přípravě edukací PKF. Vladimíra Jopka nahradila autorská dvojice **Veronika Poldauf Riedlbauchová a Šárka Krejčí**. Celkem tato nová dvojice zastává pozice scénáristy, hudebního dramaturga a režiséra dětských koncertů.

Roky 2018/2019 byly věnovány jednotlivým povoláním, díky kterým děti za pomoci skřítků pronikaly do tajů hudby. Děti Stavěly hudební město, účastnily se sportovní olympiády, navštívily zámeckou hostinu i venkovský jarmark s původními českými řemesly.

Do celosvětového kulturního dění zasáhla pandemie covid-19. Nevyhnula se ani České republice a na určitou dobu zcela přerušila veškerý kulturní život v zemi. Došlo tak ke zrušení nebo přeložení mnoha koncertů snad všech českých orchestrů. Ansámby se se situací vyrovnávaly různými způsoby. Nejběžnější praxí se stalo vysílání či streamování v on-line prostoru. PKF – Prague Philharmonia nebyla výjimkou.

Koncerty pro děti jsou i v dubnu 2022 ke shlédnutí na YouTube⁴⁴. Celkem jsou zaznamenány dva pořady pro děti. První odvysílaný 29. listopadu 2020 s názvem „*Cesta k pramenům*“ má ke dni 4. 4. 2022 přibližně 4 500 shlédnutí. Druhý s názvem „*Hledá se oslavenec*“ byl přidán 20. prosince 2020 a má ke stejnému datu 4. 4. 2022 přibližně 3 200 shlédnutí.

Aktuálně probíhající sezóna **2021/2022** nabízí tradičně čtyři dopolední programy pro děti pod názvem „**V hlavní roli orchestr**“. Tradičními průvodci

---

⁴⁴ Odkaz na koncert: <https://www.youtube.com/watch?v=y4NrFdsp2Gc>

zůstávají Šíma a Lupi. Zajímavostí je, že PKF už několik sezón spolupracuje s pražskou HAMU a podporuje její talentované studenty. Tato spolupráce se přímo dotýká i koncertů pro děti. V edukačních koncertech jsou již pravidelně dirigenti vybraní studenti katedry dirigování⁴⁵. Názvy jednotlivých koncertů jsou:

1. „Na cestě časem“ – dirigent Leoš Svárovský (dirigent a pedagog HAMU)
2. „ V zajetí strun“ – dirigent Tomáš Stanček (student katedry dirigování)
3. „Do posledního dechu“ – dirigent Jakub Pikla (absolvent katedry dirigování)
4. „ Ve víru kotle“ – dirigentka Marie Papežová Erlebachová (absolventka katedry dirigování)

2.6 Shrnutí dramaturgických principů užívaných v koncertech pro děti v PKF

Následující dramaturgické schéma či principy jsou shrnutím pozorování dramaturgického modelu, který v PKF úspěšně funguje více než dvě desítky let. Právě proto jej můžeme považovat za úspěšný. Druhým faktorem, který poukazuje na úspěšnost těchto programů je návštěvnost, která je stále vysoká a o programy PKF je velký zájem.

- **Zacílení na věkovou kategorii**

V první řadě je třeba brát v potaz stáří dětského publika. Koncert pro předškolní publikum by měl vypadat jinak než pro žáky z druhého stupně základní školy. Publikum, pro které je připravována řada *Koncertů pro děti a rodiče* v PKF byla a zůstává ve věkovém rozmezí čtyři až jedenáct let.

---

⁴⁵ Spolupráce mezi fakultou HAMU a orchestrem PKF o užší spolupráci byla podepsána v roce 2017. Od roku 2018 začala tato vzájemně prospěšná činnost fungovat. Spolupráce trvá i v roce 2022

- **Výběr vhodného tematického rámce**

Jedná-li se o cyklus několika na sebe navazujících koncertů – tak, jak tomu je v PKF, je žádoucí najít pro jednotlivé koncerty správný tematický rámec, jak je patrné z předchozích kapitol, kde se věnuji podrobně jednotlivým koncertním sezónám a cyklům. Vhodné je, aby se v navazujících koncertech aspoň zmínkou zopakovala důležitá informace, kterou si děti měly zapamatovat z předchozího setkání, není to ale ani podmínkou, ani pravidlem.

Na dramaturgii sezóny 2012/2013 je patrné, že jedním z oblíbených témat výchovných koncertů obecně je představování hudebních slohů. Toto téma se v historii koncertů pro děti v PKF opakovalo již několikrát. Jsou různé cesty k tomu, jak toto nosné téma dramaturgicky uchopit. Domnívám se, že právě rozdílnost jednotlivých slohů, ve které se budou děti po shlédnutí programu alespoň trochu orientovat, patří k základům vzdělání (nejen hudebního) a je užitečná i pro samostatné uvažování dětí a vytváření si vlastního názoru o problematice, a to nejen v hudební výchově.

Na rámcových dramaturgických programech v PKF vidíme, že se opakují témata nejen slohová, ale i představení významných hudebních autorů, a to jak domácích, tak zahraničních. Domnívám se, že je to celkem nezbytná praxe. Je ale dobré, když se programy opakují s menšími či většími obměnami, a ne příliš často. Dramaturg musí počítat s tím, že publikum odrůstá a nahrazuje jej publikum jiné.

- **Role orchestru**

Orchestr je to, oč tu běží. Orchester a jeho členové – muzikanti zde reprezentují hudbu. Tento fakt je třeba si uvědomit, a hlavně neodsunout těleso do pozadí. Což by se mohlo stát velmi lehce ve chvíli, kdy má dramatická složka (scénář/herci/moderátoři) například větší časový prostor. Ideálně by mělo být vše vyvážené a stejně tak hudební ukázky, popř. celé skladby by měly být vybírány tak, aby nebyly příliš dlouhé a také aby jim publikum, vzhledem ke svému věku, bylo schopno porozumět.

- **Hudební dramaturgie**

Pro tuto chvíli používám termín hudební dramaturgie ve smyslu vhodně zvolených hudebních ukázek. Na příkladu si můžeme demonstrovat, jak je možné vybrat k sobě hudební ukázky, které propojují jedno téma. Ze sezóny 2018/2019 uveďme jako příklad koncert s názvem „**Hudební město**“.

Myšlenkou tohoto setkání bylo představit dětem hudební formy. Scénárista použil povolání stavitele k tomu, aby přirovnal „vystavění“ hudebního díla ke stavbě města a konkrétních objektů – aby byla patrná názornost. Program pak doprovázela říkanka: *Stavitelé staví z tónů, obejdou se bez betonu. Postaví ti vše, co chceš, cesty, doma, chrám i věž.*

Program skladeb:

PAUL HINDEMITH Stavíme město

ANTONÍN DVOŘÁK Symfonické variace op. 78

SERGEJ PROKOFJEV Pochod z dětské suity Letní den op. 65b

WOLFGANG AMADEUS MOZART Fuga c moll KV 546 / Předehra k opeře Don Giovanni KV 527

JOSEPH HAYDN Symfonie č. 88 G dur Hob.I:88 (4. věta)⁴⁶

- **Princip interakce a poznávání**

Je jasné, že v dnešní době vévodí školství obecně interakce a kreativita, která má za úkol děti dovést k určitému poznání. Ideální je, když si dítě může danou problematiku tak zvaně „osahat“ a vyřešit pomyslný problém samo. Tímto postupem docílíme toho, že dítě slepě nememoruje, ale o daném problému

---

⁴⁶ Zdroj: PKF - Pague Philharmonia: Hudební město, koncert pro děti. *Informuji.cz* [online]. [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.informuji.cz/akce/praha/101322-pkf-prague-philharmonia-hudebni-mesto-koncert-pro-deti-e4/>

přemýšlí. Stejnou cestou se vydal i pan Jopek v případě přípravy dramaturgie svých edukačních koncertních programů.

Důležité je děti zaujmout na první pohled – k tomu může posloužit krátká scénka herců/moderátorů v interakci s orchestrem. Moderátoři tak vtáhnou dětské publikum do děje, pak je důležité udržet si jejich pozornost.

Z pedagogiky víme, že se dítě neumí soustředit na jednu věc příliš dlouho (toho není schopen ani dospělý jedinec), proto je nezbytné činnosti i během vyučovacích hodin střídat. Na tento princip je třeba dbát i v případě dětských koncertů. Proto je dobré prokládat herecké a poslechové fáze koncertu různými druhem kvízů, her nebo úkolů. Není od věci zvát i skupinky dětí (dobrovolníků) na pódium – naopak se tato praktika ukázala být dobrým způsobem, jak udržet pozornost i ostatních dětí v publiku (tedy nejen skupinky na jevišti), kteří „fandí“ svým kamarádům.

- **Postavy na jevišti**

Postavy jsou vedle orchestru na pódiu hlavními nositeli děje a poučení. Proto je důležité zvolit správně jejich množství, role i dialogy či jiné doplňkové aktivity. Kromě moderátora či moderátorů je důležité přesně určit roli i případné známé osobnosti coby hostu. Ukázalo se, že host může hrát významnou roli v marketingovém plánu – může v případě potřeby zaujmout a přilákat nové publikum. Z příkladu PKF ale víme, že takový host může i narušit harmonogram programu. Stávalo se totiž, že ve svém vyprávění občas uhne od tématu či je jeho příspěvek příliš dlouhý a naruší tak spád představení. Proto je více než žádoucí přesně určit jeho roli a význam v programu. Odkud kam se díky němu program posune.

Roli v samotném programu hraje i dirigent či sólista. Je důležité, aby děti vnímaly i role jednotlivých muzikantů a šéfa – dirigenta. Záleží pak i na tom, co má za cíl konkrétní edukační koncert. I tomu je třeba podřídit například množství replik dirigenta, sólisty popřípadě koncertního mistra apod.

- **Časová dramaturgie**

Dramaturg by měl při přípravě podobných programů myslet i na časový harmonogram. Z počátku může být těžké odhadnout, jak rychle budou děti zvládat interaktivní hry. Z hodinového programu by se mohl stát i program o rozsahu hodina a půl. Domnívám se, že jedinou metodou, jak se naučit správně načasovat daný program včetně ukázek, scének a dalších doprovodných akcí, je metoda pokus-omyl a hlavně tedy zkušenost. Každé těleso a každá herecká skupina bude v tomto případě fungovat s menšími či většími časovými prodlevami. Zjednodušeně bychom mohli říct, že „chemie“ na jevišti i v sále je představení od představení jiná.

2.7 Financování cyklů D a E

Koncerty pro rodiče s dětmi v Rudolfinu tvoří, jak už bylo řečeno, celkem dva abonentní cykly. Jsou tudíž financovány z rozpočtu orchestru.

- **Partneři cyklů D a E**

Partnery cyklů D a E jsou Městská část Praha 1, Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze, Hyundai a ČEPS, a. s.

Od roku 2015 je hlavním partnerem edukačních koncertů pro děti v Rudolfinu **Skupina ČEZ**. Ta přispívá pravidelně nemalým finančním obnosem. V roce 2015 přispěla Skupina ČEZ částkou 800 000,- Kč a jednalo se o příspěvek na celou sezónu 2015/2016 (konkrétně tedy na čtyři koncerty řady D a čtyři koncerty řady E).

Ve výročních zprávách Skupiny ČEZ⁴⁷ je uvedeno, že v letech 2016 a 2020 činil příspěvek celkem 500 000,- Kč, roce 2019 se jednalo o částku 750 000,- Kč. Konkrétní výše příspěvku za daný rok jsou patrné z *Tabulky 4*.

ROK	VÝŠE PŘÍSPĚVKU SKUPINY ČEZ
2015	800 000,- Kč
2016	500 000,- Kč
2017	0
2018	0
2019	750 000,- Kč
2020	500 000,- Kč

Tabulka 4

Z registru smluv lze vyčíst, že v srpnu 2021 vyjádřila podporu činnosti PKF společnost ČEPS, a. s. v projektu s názvem „Podpora projektu v oblasti klasické hudby Koncerty pro děti v Rudolfinu“ v celkové výši 250 000,- Kč⁴⁸.

Kromě finanční podpory od Skupiny ČEZ, společnosti ČEPS, a. s. a dalších, má PKF a její dětské koncerty oporu v mediálním partnerství s časopisem *S dětmi v Praze* a webovým portálem *Kam s dětmi*.

⁴⁷ Zdroj: Skupina ČEZ: Výroční zprávy. Cez.cz [online]. [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.cez.cz/cs/o-cez/skupina-cez/vyznamne-spolecnosti-skupiny-cez/elektrarna-temelin-ii/vyrocní-zpravy>

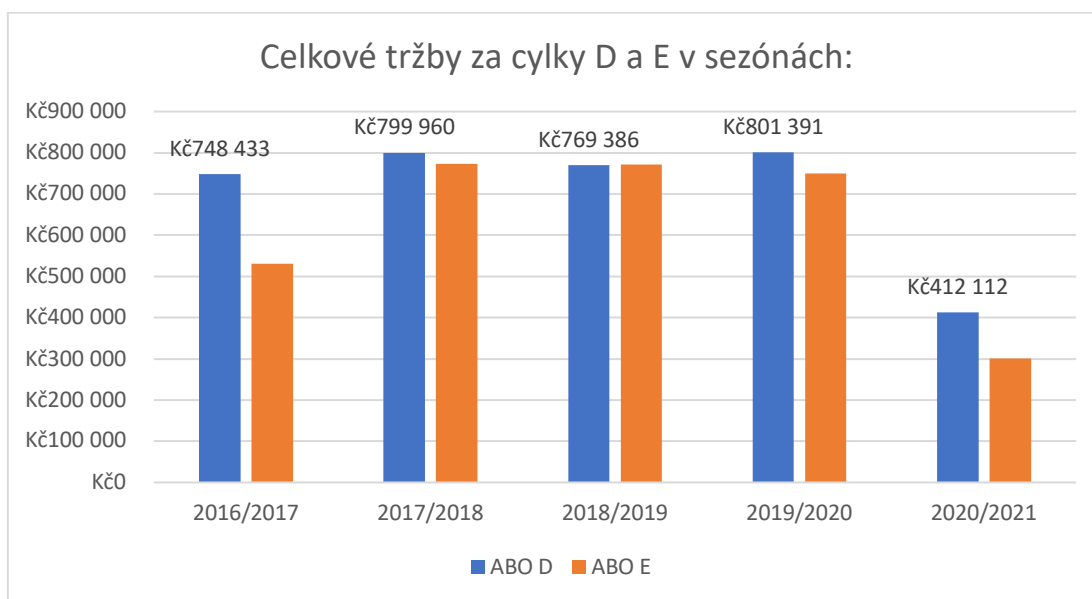
⁴⁸ PFK- Prague Philharmonia, o. p. s. Registr smluv [online]. [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani>

Celkové tržby za vlastní abonentní koncerty z cyklů D a E v sezónách⁴⁹:

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
ABO D	748 433 Kč	799 960 Kč	769 386 Kč	801 391 Kč	412 112 Kč
ABO E	530 350 Kč	772 786 Kč	772 022 Kč	749 075 Kč	301 016 Kč

Tabulka 5

Z Tabulky 5, z jejíchž údajů vychází následující Graf 2, vyplývá, že lepší tržby ze vstupného jsou v cyklu D. Kromě sezóny 2018/2019, kdy byl zájem o vstupenky v cyklu E nepatrně větší. Z údajů je také patrné, že vliv pandemie se podepsal celkem výrazně i na tržbách za vstupenky v dětských cyklech.

Graf 2

⁴⁹ Zdroj: PFK- Prague Philharmonia, o. p. s.: výroční zpráva 2020 [online]. [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: https://www.pkf.cz/sites/default/files/inline-files/PKF_VYROCNI_ZPRAVA_2020_MENSI.pdf

2.8 Koncerty pro školy

Koncerty pro školy v režii orchestru PKF historicky fungují od koncertní sezóny 2013/2014. Tyto koncerty nejsou určené pro širokou veřejnost, ale výhradně pro školy. Jedná se o reprízy známých koncertů pro děti v Rudolfinu, ale jsou drobně upravené, aby vyhovovaly jak jinému prostoru pódia, tak skladbě publika (více žáků, pouze pedagogický dozor bez rodičů). Průvodci a moderátory těchto koncertů byli oblíbení skřítki Šíma a Lupi.

Tyto koncerty nabízí mnohem komornější atmosféru, jelikož se neodehrávají ani neodehrávaly ve velkém koncertním sále. Původně se koncerty konaly v sále Národního Muzea. V roce 2013 proběhlo celkem dvacet repríz. V dalších sezónách hledala PKF prostor, který by vyhovoval publiku ze škol. Zkoušely se tak například sál v centrální budově VZP na Perštýně, nebo nový prostor Fóra Karlín.

Od 1. 9. 2018 je oficiálním sídlem orchestru PKF – Prague Philharmonia Kulturní dům Ládví v Praze 8. Výchovné koncerty pro školy tedy probíhají v sále DK Ládví, který nabízí téměř ideální podmínky. Kapacita sálu je maximálně 250 posluchačů. Díky menší kapacitě je možné upravit koncerty více interaktivně a zapojit tak do programu aktivně více dětí.

Koncerty jsou určeny žákům mateřských a základních škol ve věku čtyři až osm let. Děti na začátku koncertního programu vždy obdrží tištěné programy s písničkami, omalovánkami a kvízy. Začátky programů jsou v 9:30 hodin a trvají celkem 45 minut.

2.8.1 Koncerty pro děti v angličtině

V roce 2013 se konaly historicky první koncerty pro děti v anglickém jazyce a PKF tak byla první českým orchestrem, který nabízel cizojazyčné výchovné koncerty. Jednalo se o dva typy koncertů.

Prvním typem byly *Interaktivní koncerty pro děti v angličtině*, které se konaly v sále Národního Muzea. Uskutečnily se celkem 3 reprízy. Byly určeny i širší veřejnosti. Druhým typem koncertů byly *Dětské koncerty pro školy v angličtině*. Ty se v roce 2013 uskutečnily celkem dva.

Tato iniciativa vytvořit výchovné koncerty v anglickém jazyce vznikla s vizí přilákat anglicky mluvícím publikem v Praze a získat tím tak nové posluchače i v jiné než tradiční komunitě PKF příznivců.

2.8.2 Finance – Koncerty pro školy

Vstupné na koncert je pro jedno dítě celkem 100 Kč. Pedagogický doprovod vstupné neplatí. Anglická verze koncertu je dražší a vstupné pro jedno dítě je 200 Kč.

Z *Tabulky 6* je patrné, že v sezóně 2017/2018 byla tržba za vstupenky oproti sezóně předchozí více než dvojnásobná. Výraznější pokles nastal v letech 2019/2020, což ale můžeme připsat i pandemii viru Covid-19 a protiepidemiologickým opatřením, která se týkala přímo kultury i školství.

Přehled celkové tržby za koncerty pro školy v sezónách⁵⁰:

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
koncerty pro školy	63 420 Kč	143 500 Kč	148 500 Kč	95 850 Kč	neuveдено

Tabulka 6

⁵⁰ zdroj: PFK- Prague Philharmonia, o. p. s.: *výroční zpráva 2020* [online]. [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: https://www.pkf.cz/sites/default/files/inline-files/PKF_VYROCNI_ZPRAVA_2020_MENSI.pdf

2.9 Orchester ZOOM

V roce 2018 se uskutečnil pilotní projekt s názvem Orchester ZOOM, aneb orchestr ve 3D. Filosofii projektu bylo uspořádat takové setkání dětí s muzikanty, které bude aktivní z obou stran. Jedná se o zprostředkování osobního kontaktu mezi členy orchestru a dětmi. Není to tedy forma představení, kde publikum sedí pohodlně na svých místech. Pomyslná bariéra hlediště a jeviště je odstraněna. Cílem projektu je dosáhnout maximálního zapojení publika a velká porce edukace. V tomto směru je významná spolupráce orchestru PKF s Gymnáziem PORG. Z prvního ZOOMu vznikla i reportáž odvysílaná v Událostech České televize⁵¹.

Každé setkání má čtyři základní fáze. Úvodní beseda seznamuje malé diváky s tím, co uslyší. V druhé části se děti setkávají s hráči orchestru a mají možnost prozkoumat jednotlivé hudební nástroje a případně si i zahrát. Zvídavé otázky studentů jsou zcela na místě. Třetí a také velmi důležitou částí programu je účast školáků na orchestrální zkoušce. Děti opět nesedí v hledišti, ale jejich místa jsou přímo mezi hudebníky na pódiu. Vidí tedy zkoušku ze zcela jiné perspektivy, a to je pro docílení maximální možné edukace velmi důležité.

Zkouška je o poznání kratší než běžná frekvence orchestru, a sice 30 až 40 minut. Na konci programu mají děti možnost vyjádřit se k tomu co prožily a ptát se na vše, co je ohledně hudby a muzikantského povolání zajímavá.

Vzhledem ke způsobu zapojení studentů do programu je jasné, že kapacita jednoho setkání může být maximálně 30 jedinců. K projektům Orchester ZOOM dochází čtyřikrát až šestkrát ročně a uskutečňují se zpravidla od 8:30 do 10:15 hodin. Jednotlivá setkání jsou označována jako ABO A + (příslušné číslo).

---

⁵¹ Odkaz na reportáž: *Orchester ZOOM* [online]. 2018 [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/orchestrzoom>

Projekt je realizován za podpory a ve spolupráci s Městskou částí Praha 8 a KD Ládví.

2.9.1 Dramaturgie v sezóně 2021/2022

Celá sezóna 2021/2022 Orchestru ZOOM je zaměřena na francouzskou hudbu. Francii představí jako zemi, která je z historického hlediska významným hybatelem ve světě hudby. Z této země pocházely důležité hudební trendy, které daly vzniknout novým hudebním směrům. Tvůrci programu nezapomněli ani na představení významných hudebních skladatelů.

1. ABO A1: ZOOMED-IN: FRANCIE

Skladatelé a jejich díla Hector Berlioz, Camille Saint-Saëns.

2. ABO A2: ZOOMED-IN: GÉNIOVÉ

Hudební géniové – kdo jsou a čím jsou jejich díla jedinečná? Program zaměřený na Johana Sebastiana Bacha a Wolfganga Amadea Mozarta.

3. ABO A5: ZOOMED-IN: IMPRESIONISMUS

Co je impresionismus? Hra barev se netýká jen výtvarného umění – důkazem je Bolero Maurice Ravela. Dále se děti seznámí i s Claudem Debussym.

4. ABO A6: ZOOMED-IN: ROMANTIKOVÉ

Francie je země romantiků (velká gesta, odvážné boje, vášnivá láska). V tomto programu se děti budou zabývat životy tří hudebních romantiků. – Richarda Strausse, Camillea Saint-Saënsa a Petra Iljiče Čajkovského.

5. ABO A9: ZOOMED-IN: SLAVNÉ PŘÍBĚHY

Hudba a literatura – jak spolu fungují a jakou roli mají v hudbě příběhy? Operní žánr nesmí v programu chybět a s ním ani slavný příběh Orfea a Eurydiky. Z významných představitelů opery se děti seznámí s Richardem Wagnerem.

3 Orchester hlavního města Prahy FOK a programy pro děti

Ve výroční zprávě FOK z roku 2015 se můžeme dočíst, jak svou činnost pro mladé publikum vidí sám orchestr:

„Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK se systematicky věnuje výchově mladého publika. Je jedním z nejvýznamnějších pořadatelů pořadů pro děti a mládež v České republice. Patří mezi ně hudební klub FÍK, cyklus koncertů pro rodiče s dětmi Orchester na dotek a edukační pořady koncertního jednatelství FOK nové generace. Snahou těchto pořadů je populární a zábavným způsobem podchytit zájem mladých posluchačů o vážnou hudbu. Že se to FOKu daří, vypovídá každým rokem vzrůstající zájem publika o tento typ koncertů.“⁵²

3.1 Hudební klub FÍK

Dětský hudební klub Fík funguje od roku 2007 a je určen pro děti ve věku od pěti do deseti let⁵³. Už od počátku byl klub zamýšlen jako série přípravných setkání pro děti, které se konají vždy před koncerty z cyklu Orchester na dotek. Jeho náplní jsou aktivity, spojené nejen s hudbou, ale také s dalšími uměleckými směry (divadlo, tanec, výtvarné umění). Tyto aktivity děti přímo připravují na následující koncert – věnují se konkrétní problematice a vysvětlují jí ji tak, aby pak zážitek z koncertu nebyl jen posluchačskou záležitostí, ale aby děti odcházely s povědomím o dané problematice.

Setkání klubu FÍK se každý rok uskutečňuje celkem osmkrát - vždy v sobotu dopoledne. Před každým koncertem z cyklu Orchester na dotek se konají setkání dvě – jedno v kostele Šimona a Judy v čase 9:00 až 11:00 (v jiný den, na něj tedy

---

⁵² Zdroj: Výroční zpráva FOK [online]. 2015 [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: https://www.fok.cz/sites/default/files/u23/vyrocní_zprava_fok_2015.pdf

⁵³ V průběhu let se věkové kategorie lehce měnily.

nenavazuje koncert) a druhé těsně před koncertem v čase 9:00 až 10:30 ve Sladkovského sále Obecního domu v Praze. Členství v hudebním klubu FÍK není podmínkou návštěvy koncertu.

Program klubu se připravuje a realizuje ve spolupráci s Českou Orffovou společností. Během klubových setkání se dětem věnují lektorky právě z této společnosti.

3.1.1 Česká Orffova společnost

Společnost, která nabízí ucelený názor na múzickou výuku v duchu ideí Carla Orffa. Zabývá se celoživotním vzděláváním. A je otevřena pro všechny, kteří mají vztah k hudbě ve všech jejích formách. Nabízí kurzy, semináře, dílny a setkávání pedagogů s veřejností a mnoho dalších aktivit.

Cílem společnosti je publikační a propagační činnost, získávání nových členů, spolupráce na akademické půdě doma i v zahraničí. Principy společnosti vychází z myšlenky blízkého Orffova přítele profesora Wilhelma Kellera: „*Orffova elementární hudba není metoda, ale ukazatel cesty.*“

Jedním z významných hesel, kterým se společnost řídí je: „*Povídej – zapomenu, Ukaž – budu si pamatovat, Zapoj mě – porozumím*“.⁵⁴

3.2 Orchester na dotek

Jedná se o cyklus koncertů, který vznikl v roce 2007/2008 jako samostatná abonentní řada. Koncerty jsou určeny pro návštěvu rodičů s dětmi. Původně byl

---

⁵⁴ Zdroj: Česká Orffova společnost [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <http://www.orff.cz>

název koncertů pro děti znám pod názvem *Hudba na dotek*. Jedná se zpravidla o čtyři koncerty za sezónu.

Koncerty probíhají ve Smetanově síni Obecního domu v netradiční formě. V původní úpravě programu nebyl orchestr usazen na pódiu, jak je tomu zvykem při běžných koncertních produkcích, ale dole pod pódiem. Rodiče a děti seděli v půlkruhu kolem muzikantů. Tímto způsobem je odstraněna pomyslná bariéra mezi jevištěm a hledištěm. Děti tak z bezprostřední blízkosti vidí muzikanty a jejich nástroje. Během přestávky jednotlivých koncertů si děti mohou vyzkoušet hru na hudební nástroje za asistence jejich majitelů – členů orchestru. Dochází tak k bezprostřednímu setkávání dětí a rodičů, muzikantů. Hudební řemeslo je představováno tak, jak se s ním děti běžně nemohou setkat.

V roce 2017 byli do koncertů pro děti z cyklu *Orchestr na dotek* poprvé zapojeni i studenti tance z *Tanečního centra Praha*. Tanečníci tančili na pódiu a v pozadí za nimi byla promítána projekce související s tématem koncertu. Kromě hudby tak děti vnímaly i jiné druhy umění. Na vlastní oči se mohly přesvědčit, jak se mohou tyto jednotlivé druhy doplňovat a jak spolu fungují a vytváří tak kompaktní celek.

Sólisty koncertů se začali stávat talentovaní studenti Gymnázia a Hudební školy hl. m. Prahy. Ani tato volba sólistů není náhodná, nýbrž promyšlená. Má za cíl motivovat děti v rozvoji jejich talentu a zprostředkovat setkání s budoucí muzikantskou generací.

Jedním z cílů těchto koncertů je docílit setkání dětí s umělci z různých kulturních oblastí. Mladí umělci tak mají možnost předat dětem své dosavadní zkušenosti a na straně druhé si tak sami získávají své vlastní publikum – jedná se tedy o vzájemně prospěšnou činnost. K této podobě dovedl koncerty pro děti dirigent Marko Ivanović⁵⁵.

---

⁵⁵ Skladatel a dirigent Marko Ivanović je významnou osobností české hudební scény. Na svém kontě má řadu úspěchů, mezi které patří i dramaturgie a tvorba scénářů pro dětské programy v České filharmonii a orchestru FOK. Působil jako šéfdirigent Komorní

Přípravy koncertů pro děti se ujal Vladimír Jopek, který měl v tomto směru bohaté zkušenosti z předchozího desetiletého působení v orchestru PKF – Prague Philharmonia. Bylo to v roce 2019, kdy se konkrétně jednalo o dva koncerty v druhé polovině roku. Jopek vytvářel dramaturgii, scénář a celý program i režíroval. Jelikož se Jopkovy koncerty těšily oblibě široké veřejnosti, fungují v takto upravené podobě i v roce 2022.

Hlavní změnou bylo, že se orchestr přesunul na pódium, celý program trval celkem 60 minut a byl bez pauzy. Byl moderovaný dvěma postavami Bédou a Betty. Bédá představuje Bedřicha Smetanu a Betty jeho ženu, herecky je ztvárňují Radomír Švec a Anna Jiřina Daňhelová. Dirigentem koncertů je Jan Kučera.

Nově vznikla i úvodní písnička – hymna dětských koncertů. To je také jedním z prvků rukopisu Jopkových dětských programů.

Jopek s sebou přinesl mnoho novot, které ovšem fungují. I díky nim se rapidně zvýšil i počet návštěvníků koncertů a v následující sezóně byli některé koncerty dokonce vyprodané⁵⁶.

Koncerty jsou určeny pro děti ve věku od pěti do třinácti let. Vstupné na představení je pro dítě 150 Kč a pro dospělého 300 Kč. Členové dětského klubu FÍK pak mají abonentní vstupenku zahrnutou v ceně klubového příspěvku.

---

filharmonie Pardubice (2009-2014). Od roku 2015 je šéfdirigentem Janáčkovy opery Národního divadla Brno.

⁵⁶ Lze vyčíst z výročních zpráv. Zdroj: Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK: Hudební město, koncert pro děti. *Fok.cz* [online]. [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.fok.cz/cs/vyrocní-zpravy>

3.3 Pořady pro školy aneb FOK pro nové generace

Orchestr FOK nabízí několik různorodých programů pro děti všech věkových skupin. Edukace orchestru FOK tak mohou navštívit děti z mateřských škol, žáci všech stupňů základních škol i studenti škol střeňích. Po nucené korona virové odmlce se publikum pomalu vrací i na edukační koncerty. V následujících odstavcích je zachycen přehled výchovných programů v sezóně 2021/2022.

3.3.1 Hudební dílna s Amálkou K. Třebickou

Workshop je určený pro děti ve věku pět až sedm let, který se koná v kostele sv. Šimona a Judy. Začátky Workshopů jsou vždy v 9:00 hodin, konec je pak v 10:45 hodin. Vzhledem k prostoru a také k dramaturgické stavbě workshopu je program určen vždy pro jednu třídu. Plán témat pro sezónu je následující:

Wolfgang Amadeus Mozart 11. – 15. 10. 2021

Ludwig van Beethoven 10. – 14. 1. 2022

Petr Iljič Čajkovskij 21. – 25. 3. 2022

Claude Debussy/Maurice Ravel 2. – 6. 5. 2022

3.3.2 Orchester aneb zahrajme si společně

Tento workshop je novinkou v sezóně 2021/2022 a je určený pro děti od osmi do deseti let. Místem konání je kostel sv. Šimona a Judy a délka programu je devadesát minut. Maximální kapacita je sto žáků, což odpovídá zhruba pěti třídám. Minimální počet tříd, pro které lze program uskutečnit jsou dvě. Termíny jsou stanoveny po předchozí objednávce.

„My v orchestru si myslíme, že hrát (si) společně je vždy lepší, než hrát (si) sám. Vymysleli jsme proto workshop o tom, jak to u nás v orchestru vlastně

*funguje, co obnáší společné hraní a proč je důležité, aby v orchestru byl nejen každý sám za sebe, ale také všichni za jednoho.*⁵⁷

3.3.3 Pohyblivé obrázky aneb o filmové hudbě

Filmová hudba se v současné době čím dál častěji zařazuje do dramaturgických plánů orchestrů nejen v České republice. Pro širokou veřejnost je to hudba, která je nedílnou součástí jejich oblíbených filmů a není proto divu, že je o koncerty s tímto druhem hudby takový zájem. Právě proto mívá tento druh hudební produkce velkou návštěvnost.

Symfonický orchestr FOK připravil komentovaný koncert, který je vhodný pro děti od devíti let a na kterém zazní melodie z oblíbených pohádek i filmů. Konkrétně se jedná o hudbu z filmů *Pyšná princezna*, *Piráti z Karibiku* a *Harry Potter*. Koncert proběhl celkem pětkrát ve třech dnech během ledna a února 2022 v kostele sv. Šimona a Judy.

V průběhu koncertu zazněla nejen filmová hudba, ale také filmové ukázky. Průvodního slova se ujal herec, klavírista a skladatel Ondřej Brousek a dirigent Jan Kučera. Volba moderátorů byla v tomto případě celkem jasná, jelikož oba pánové mají v žánru filmové hudby nemalé zkušenosti.

3.3.4 Jakub Jan Ryba Česká mše vánoční

„Rybovka“ je něco, bez čeho se v řadě rodin neobejdou žádné Vánoce. Možná i to je důvod, proč patří toto představení k nejnavštěvovanějším koncertům orchestru FOK. Důkazem o jeho popularitě je i fakt, že je nejrychleji vyprodaným koncertem sezóny.

---

⁵⁷ Zdroj: *FOK pro nové generace* [online]. [cit. 2022-04-09]. Dostupné z: <https://www.fok.cz/cs/porady-pro-skoly>

Novinou v sezóně 2021/2022 je pojetí Rybovy České mše vánoční. Poprvé se dětem představí v rámci divadelního – loutkového představení. Autorem loutkové adaptace je Matěj Forman, který dětem připravil nezapomenutelný zážitek ve spolupráci s divadlem *Lampion*.

Představení je vhodné pro děti od devíti let, v roce 2021 se konalo celkem třikrát, a to v kostele sv. Šimona a Judy v dopoledních hodinách.

3.3.5 Prahou za Mozartem

Tento edukační program není vyloženě hudební záležitostí, nicméně s hudbou úzce souvisí. Mozart patří bezpochyby k největším skladatelům všech dob a fakt, že je jeho jméno úzce spojeno s Prahou přímo nahrává tvůrcům edukací.

Během tohoto pořadu děti nesedí v sále, ale jdou na hudební procházku Prahou, která trvá přibližně dvě hodiny. Během putování po městě děti navštíví všechna důležitá místa spojená s Mozartem. Začátek trasy dlouhé 2,7 km je u Prašné brány a konec v kostele sv. Šimona a Judy, kde je připraven krátký koncert s ukázkami Mozartových skladeb.

Tento program je nutné objednat telefonicky a je určen pro jednu třídu žáků. Kvůli počasí je jeho konání omezeno na podzimní, jarní a letní měsíce.

3.3.6 Orchester bez fraku

Na webových stránkách FOKu nalezneme popisek: „zážitkové odpoledne v obecním domě pro děti od 10 let“⁵⁸.

---

⁵⁸ Zdroj: *FOK pro nové generace* [online]. [cit. 2022-04-09]. Dostupné z: <https://www.fok.cz/cs/porady-pro-skoly>

Program je vhodný pro děti, které zajímá, jak to vypadá na zkouškách orchestru. Malí posluchači pak mají možnost nahlédnout například do zákulisí, do zázemí orchestru, do archivu s notami a podobně.

Pro děti je připravena komentovaná prohlídka salónek Obecního domu, kterým provází Jana Pešková. Na konci programu zazní pár úryvků skladeb v podání *Eve Quartet*, tvořeného členkami symfonického orchestru FOK.

Termíny pro tento edukační program jsou vytvořeny po předchozí objednávce. Délka trvání je dvě hodiny a program by nevznikl bez laskavé podpory Obecního domu.

3.3.7 Veřejné generální zkoušky

Veřejné generální zkoušky orchestru FOK jsou specifické svým úvodem. Ve Sladkovského sále Obecního domu se dramaturg orchestru Martin Rudovský setkává s publikem a svým vyprávěním o chystaném orchestrálním programu je připravuje na následující zážitek v koncertní síni. Setkání, která začínají v 9:30 hodin se ve výjimečných případech aktivně účastní také interpreti. Po setkání následuje od 10 hodin samotná generální zkouška.

3.3.8 Organizace a cena školních edukací v FOK

Jednotlivé pořady, které nemají vypsané termíny lze objednat u produkční edukačních programů – v roce 2022 má tuto agendu na starost Eva Kolková. Po uzávěrce⁵⁹ jsou objednavatelům odeslány možné termíny na požadované produkce a čeká se na jejich potvrzení. Dále je možné objednávat programy i v průběhu celého roku, zde hrají zásadní roli časové možnosti všech účinkujících. Role produkční je pro tuto komunikaci a organizaci zcela zásadní. Produkční edukačních programů v orchestru FOK spadá administrativně do oddělení dramaturgie.

---

⁵⁹ Uzávěrka bývá z pravidla každý rok v měsíci září.

Cena vstupenek na jednotlivé školní koncerty je 100 Kč (pokud není výše uvedeno jinak) a pedagogický doprovod vstupné neplatí.

V případě edukací má FOK své partnerské vzdělávací instituce: SOFIE – mateřská a základní škola a Gymnázium Mnichovo Hradiště. Pro své partnerské školky a školy nabízí FOK mnoho výhod, mezi něž patří například besedy s umělci, setkání s hudebníky FOKu, účast na vybraných zkouškách orchestru nebo soutěže o volné vstupenky na koncerty.

3.4 Ze školy na klasiku

Jedná se o mimořádný komentovaný koncert určený pro rodiče a děti při příležitosti zahájení školního roku. Tento koncert se už po několikáté uskutečnil ve Smetanově síni v Obecním domě v Praze a naposledy tomu bylo dne 1. září 2021 ve 14:00 hodin. Koncert bez přestávky má trvání jednu hodinu dvacet minut. Tento koncert bývá určen pro děti ve věku od pěti do deseti let. Cena jedné vstupenky je 150 Kč.

V roce 2021 byly moderátory herci Jan Cina a Johana Schmidtmajerová. Symfonický orchestr FOK hrál pod taktovkou svého šéfdirigenta Tomáše Braunera a na programu byla hudba, jejímž společným jmenovatelem byl karneval. Konkrétně se jednalo o skladby:

Antonín Dvořák – Karneval, koncertní předehra op. 92

Hector Berlioz – Římský karneval, předehra op. 9

Aram Chačaturjan – Maškaráda, suita ze scénické hudby

Camille Saint-Saëns - Karneval zvířat

Průvodci programem měli hlavní úkol – ukázat na výše uvedených skladbách, že hudba je stejně pestrá, jako karnevalová maska. Děti si na tento koncert mohly donést své vlastní karnevalové masky, aby byly více vtaženy do děje a program se tak stal zábavnější.

Tento mimořádný koncert v roce 2021 podpořilo finančně Ministerstvo kultury České republiky.

Na koncert *Ze školy na klasiku* navazuje hravá interaktivní výprava s názvem *Klasika všemi smysly* (zpracováno v podkapitole 3.4.1. Klasika všemi smysly) v kostele sv. Šimona a Judy. V roce 2021 se jednalo o dva termíny, a sice 4. a 5. září.

3.4.1 Klasika všemi smysly

Jak je uvedeno výše, *Klasika všemi smysly* je interaktivní program pro děti v doprovodu rodičů, který navazuje na mimořádný koncert u příležitosti zahájení školního roku. Celý program je vystavěn na základě díla francouzského skladatele Camilla Saint-Saëns *Karneval zvířat*, kterou děti mohly slyšet na koncertě. Téma zvířat se dá uchopit mnoha způsoby a je velmi nosné.

Na realizaci programu se podílí jak muzikanti, tak lektori, kteří pro děti připravují zábavnou hru – pomyslnou návštěvu zoologické zahrady. V hudební zoo se děti setkávají nejen s hudbou, ale i s jinými druhy umění – s těmi vizuálními (výtvarné umění, příroda, literárně-dramatický směr).

Hudební ZOO je otevřena v daný den vždy šest hodin v kuse. Princip fungování je ten, že rodiče zarezervují⁶⁰ určitý čas, ve který započne celkem dvou hodinová návštěva v zoo.

Jak už bylo řečeno hudební zoo probíhá v kostele sv. Šimona a Judy. Vstup na tuto akci je zdarma.

---

⁶⁰ Rezervace má na starost vždy produkční edukačních programů FOK, která se stará o hladký průběh celé akce.

3.5 Setkání s umělci

Orchestr FOK se nevěnuje pouze edukaci dětí. Z programu *Setkání s umělci* jasně vyplývá, že podporuje celoživotní vzdělávání. Posluchačům každého věku nabízí možnost setkání se s významnými hudebními umělci, sólisty, dirigenty, skladateli a dalšími osobnostmi české i zahraniční hudební scény.

Setkání probíhá před vybranými orchestrálními koncerty orchestru FOK v Cukrárně Obecního domu od 18:15 hodin. Je přístupné pro držitele vstupenky na daný koncert. Setkání je koncipováno formou besedy, během které jsou vybraní hosté připraveni podělit se o své zkušenosti, postřehy a zodpovědět dotazy publika.

V sezóně 2021/2022 proběhlo celkem šest takových setkání napříč různými abonentními cykly. Od této sezóny je program setkání rozšířen i o komorní cyklus, kdy beseda s umělci probíhá přímo na místě koncertu – v kostele svatých Šimona a Judy. V této sezóně proběhlo celkem osm setkání před koncerty z komorního cyklu. Moderátorem Setkání s umělci je dramaturg orchestru Martin Rudovský.

3.6 Financování edukačních programů v orchestru FOK

Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK je příspěvkovou organizací svého zřizovatele – hlavního města Prahy. Jeho rozpočet je kromě těchto příspěvků složen ještě z vlastních tržeb (tedy převážně z tržeb za prodané vstupenky) a z darů jednotlivců či partnerů.

Po e-mailové komunikaci s dramaturgem orchestru panem Rudovským, jsem došla k závěru, že oslovování potencionálních sponzorů či donátorů není pro orchestr zřizovaný hlavním městem České republiky vůbec snadná věc. Potencionální finanční podporovatelé edukačních programů jsou si totiž dobře vědomi faktu, že hlavní město Praha přispívá orchestru na provoz a činnost

nemalými částkami, které ovšem nemusí být z hlediska nároků edukačních programů dostatečné. V současnou chvíli tedy fungují edukace v orchestru FOK bez příspěvků od soukromých dárců.

4 FilharmoničtĚ

FilharmoništĚ bylo založeno v roce 2018 dvĚma kamarádkami na mateřské dovolené Helenou Bartošovou a Vandou Kofroňovou. Jejich cílem bylo vytvořit kulturní projekt pro rodiče a nejmenší děti ve věku od nuly do tří let. Proto vznikl i název *FilharmoništĚ* jako kombinace nejen slov, ale i významů filharmonie a hřištĚ. Inspirací se pro ně stalo sousední Německo, kde projekty na podobném principu fungují již řadu let a vzhledem k veliké poptávce a zájmu veřejnosti se tak koncertní herny a hudební setkání s nejmenšími dětmi rozrostla v počtu i ve své nabídce.

Pro rodiče na mateřské dovolené v České republice se stalo FilharmoničtĚ často jedinou možností, jak přijít do styku s živou hudební kulturou a co víc, přivádĚt k ní své děti od útlého věků. Možná i to je důvodem, proč se projekt rozrůstá a je o jeho programy stále větší zájem.

4.1 Jak FilharmoničtĚ funguje

Na dotaz je-li FilharmoničtĚ agenturou pro muzikanty, kteří chtějí nabídnout své připravené edukační programy veřejnosti, mi byla podána skromná odpověď, že se dámy cítí spíše jako autorky a realizátorky nápadu. Agentura je pro ně zatím jen dlouhodobým cílem. NicménĚ musím podotknout, že fungování celého projektu nese výrazné agenturní rysy už v tuto chvíli v roce 2022.

Hudební, a tudíž i edukační složkou FilharmoničtĚ jsou různá komorní uskupení. Vystupují se svými připravenými programy, které jsou v první řadě profesionální, pestré, hravé, a především uzpůsobené věku dětí. Koncerty a představení se konají na různých místech, která sjednávají autorky projektu.

Představení samotné probíhá tak, že rodiče s dětmi si sami přinesou deku a tiché hračky. V místě konání koncertu, které se otevírá přibližně půl hodiny před začátkem programu, tedy místo lavic či židlí nalezneme na zemi usazené rodiče,

mnoho hraček a pobíhající malé děti – a tak je to v pořádku, tak je projekt zamýšlen.

4.2 Soubory hrající pro Filharmonii

Pro Filharmonii hrají umělci, kteří mají chuť připravit si vlastní koncert a doplňkové aktivity pro nejmenší děti. Na dramaturgii těchto jednotlivých edukací se Vanda s Helenou nepodílejí. Mezi stálější soubory, které s Filharmonii spolupracují patří například:

Dechový kvartet Gaudioso (Marta Bílá, Simona Vaňková, Lucie Libichová, Nikola Květnová), **Duo Melisson** (Karolína dlouhá – flétna, Lukáš Štěpánek – kytara), **Duo Glissando** (Hedvika Mousa Bacha a Kamila Jouzová – harfy), **Duo Beautiful Strings** (Monika Urbanová – housle, Hedvika Mousa Bacha – harfa). Jak je vidět ve výčtu muzikantů – především se jedná o soubory složené z žen.

Autorky projektu dodávají, že v posledních měsících se jim čím dál častěji ozývají hudebníci, kteří by se do Filharmonii rádi zapojili. Tuto možnost zapojit i další nové tváře a programy autorky vítají i s ohledem na rostoucí poptávku.

4.3 Nabízené programy

Filharmonii nabízí dva druhy programů v první řadě jsou to koncerty pro rodiny s dětmi, druhým typem koncertů jsou programy pro školky a školy.

4.3.1 Koncerty pro rodiny s dětmi

Jak už bylo řečeno výše, Filharmonii pracuje s komorními soubory, které už mají vytvořenou dramaturgii svého koncertu pro děti. Vanda s Helenou jsou zprostředkovatelkami mezi publikem a soubory. Je důležité dodat, že Filharmonii cestuje, nejedná se o instituci vystupující pouze na jednom či dvou místech.

Autorky samy uvádí, že jejich vysněným cílem je přivést Filharmoničtěstě do každého města a hrát v každém kulturním domě. To znamená nést myšlenku kultury pro nejmenší i jejich rodiče dál, nesoustředit se pouze na jednu oblast.

V roce 2022 jsou ale programy nejčastěji uváděny na adrese Korunní 35 v Praze 2 – Studio *Italka*.

Nutno dodat, že hudební programy pro nejmenší jsou často doprovázeny i jiným druhem umění – nejčastěji tancem. Například **Woodwind trio** ve složení Martina Bílá (hoboj), Simona Vaňková (klarinet) a Martina Homolková (fagot) ve svých programech často spolupracují s baletkou Anno Homolu. Aktuálně nabízí edukaci, na které zazní hudba Mozarta, Haydna, Thuriho a Davise.

Jiná představení jsou doplněna o flamenco a v přípravě je program se stepem. Délka typu programu, které Filharmoničtěstě nabízí je 45 minut. Koncerty pro rodiny s dětmi se konají zpravidla dvakrát v měsíci.

4.3.2 Hudební programy do školek a škol

Druhý typ hudebně-vzdělávacích programů, které nabízí Filharmoničtěstě je určeno dětem od tří do sedmi let a má trvání 50 až 60 minut. V roce 2022 si školy a školky mohou vybrat mezi třemi druhy představení:

1. **Jak se Honza učil muzikantem** – hudební pohádka zaměřená na poznávání hudebních nástrojů, na muzikantskou profesi a základní hudební pojmy (stupnice)
2. **Baletní krůčky** – hudebně – baletní program v režii houslistky Gabrielou Vermelho a baletky Anny Homolu.

3. **Za poznáním tajů hudby s princeznami** – seznámení s harfou a houslemi, krásnou muzikou probíhá s hudebnicemi Hedvikou Mousa Bacha a Monikou Urbanovou

Hudební programy do školek a škol je nutné předem objednat.

4.4 Finance ve Filharmonii

V první řadě je třeba zmínit, že Filharmonie ani jednu z autorek projektu zatím neživí a jedná se o doplňkové podnikání.

Hlavní zdrojem financí, které Filharmonie generuje je zisk z prodaných vstupenek. Dále má úzký kruh svých podporovatelů mezi jednotlivci i institucemi – nejedná se ale vždy o finanční příspěvky, kterými je Filharmonie podporována.

Filharmonie využívá jednorázové dotace, a to především na mimořádné projekty. Filharmonie patří mezi úspěšné žadatele v programu *Život umělce*. V době covidu vymyslely Vanda s Helenou v rámci Filharmonie program *Herci učí češtinu*, který byl podpořen financemi z Magistrátu hl. m. Prahy. Běžný provoz Filharmonie zatím probíhá bez dotací.

Helena a Vanda svým projektem vyhrály hlavní cenu v Akademii pro začínající podnikatelky. Jak obě dámy uvádí, v Akademii se jim podařilo získat cenné rady, díky kterým mohly svůj projekt posunout na vyšší úroveň.

Závěr

Tato diplomová práce s názvem *Dramaturgie a financování edukačních programů* se zabývala pojmem *dramaturgie*, dále pak edukačními programy ve dvou významných českých orchestrech – v orchestru PKF – Prague Philharmonia a v Symfonickém orchestru hlavního města Prahy FOK, poslední kapitola představila relativně nový podnikatelský projekt Filharmoničtější.

První kapitola měla za cíl čtenáři objasnit pojem *dramaturgie* a s ním související termíny. Považovala jsem za důležité zmínit krátce historii termínu, a to z důvodu, abychom odlišili historické chápání od toho ve 21. století. Na základě definic a úvah vědců, které jsou v této práci uvedeny, jsem došla k závěru, že dnešní pojetí slov *dramaturgie* a *dramaturg* je velmi odlišné od toho původního ve starověkém Řecku.

Dále byly popsány termíny, které se *dramaturgie* dotýkají a se kterými *dramaturgie* pracuje. Konkrétně se jedná o pojmy *dramaturgický plán*, *dramaturg*, *hudební dramaturg* nebo *hudební dramaturgie*.

Celou tuto kapitolu považuji za velmi důležitou právě pro edukační projekty, protože vhodně zvolená *dramaturgie* je pro ně naprosto zásadní. Aby mohla vzniknout kvalitní *dramaturgie* jakéhokoli koncertu či představení, je potřeba rozumět *dramaturgické* profesi a umět správně používat všechny její „nástroje“. Těmi jsou v případě edukací například správně zvolená koncepce programu zohledňující publika, výběr skladeb, interpretů nebo dirigenta. Dále můžeme mluvit o správném umístění edukace či aktivitách doplňující hudební program.

První kapitola obsahovala výčet znalostí, kterými by měl ideální hudební *dramaturg* disponovat. Jelikož je hudební *dramaturgie* poměrně novým oborem, popis profese hudební *dramaturga* nebyl z počátku snadný. Jako zdroje informací mi nejvíce sloužily rozhovory uvedené v hudebních periodikách, jiné akademické práce a jeden výzkum prováděný v roce 2012 pro potřeby jiné akademické práce.

Díky tomuto výzkumu jsem mohla doplnit mnou zjištěné informace o další a podat tak čtenáři celistvější obraz reálné situace na české dramaturgické scéně.

Kapitola druhá popisovala stručně historii PKF – Prague Philharmonia, který jsem si vybrala jako jeden ze vzorových orchestrů. Edukační programy pro děti v PKF jsou zárukou kvality, což usuzuji především podle zájmu široké veřejnosti. PKF je mladým tělesem, ve kterém se už od počátku dbalo na to, aby byla vychovávána budoucí generace posluchačů. Proto jsem považovala tento orchestr za dobrý příklad, kde došlo k rozvoji edukací, to je patrné po přečtení této kapitoly. S orchestrem PKF jsou spojena významná dramaturgická jména. Vedení orchestru se nebojí jít s dobou a pracuje s novými metodami edukací, například Orchester ZOOM.

Poměrně podrobně je v práci popsán dětský hudební klub Notička, jehož kapacita je každý rok zcela vyčerpaná. Klub spadá pod orchestr, ale o jeho činnost a organizační řád se stará externí pracovnice. Zajímavé pro mě bylo zjištění, že Notička, má finanční prostředky od svých soukromých podporovatelů a další finance získává díky členským poplatkům.

Orchester PKF se podílí i na talentových soutěžích (například Talent Prahy 5). V těchto případech můžeme zcela jistě mluvit druhu edukace a podpoře talentu, nicméně tato práce měla za cíl zabývat se především dramaturgií edukací připravených pro děti. Došla jsem proto k závěru, že talentové soutěže do této kategorie – edukace s připravenou dramaturgií, nespádají, a proto nejsou tyto soutěže součástí práce.

Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK a jeho edukace byly předmětem zkoumání třetí kapitoly diplomové práce. Podrobné zkoumání dramaturgie jednotlivých dětských programů i edukačních řad přineslo mnoho inspirace a zároveň poskytlo dostatek podkladů pro porovnání s odlišně fungujícími programy orchestru PKF. Musím ale konstatovat, že základní rysy především koncertů pro rodiče s dětmi se v obou případech shodují.

V souvislosti s oběma orchestry bych ráda zmínila jméno Vladimíra Jopka, který působil coby dramaturg, scénárista i režisér edukačních koncertů nejprve v PKF a později v FOK. Domnívám se, že jeho znalosti a kreativita pomohly posunout edukace obou orchestrů kupředu.

Jedním z cílů této diplomové práce bylo přinést informace o financování edukací v PKF a FOK. V tomto ohledu jsem vycházela nejvíce z výročních zpráv obou orchestrů, přičemž výroční zprávy PKF mi poskytly více informací, které jsem mohla zohlednit. Kromě výročních zpráv orchestrů mi jako zdroj informací sloužil veřejně přístupný on-line registr smluv, ve kterém jsem byla schopná dohledat například i velikost příspěvků od konkrétních dárců.

Ohledně financí v orchestru FOK jsem komunikovala s dramaturgem orchestru panem Martinem Rudovským, který mi podal krátký, ale otevřený popis situace ohledně financování edukací v tomto orchestru.

Poslední kapitola diplomové práce se věnovala soukromému podnikatelskému projektu s názvem Filharmonička. Ten zaplňuje pomyslnou díru na českém trhu a nabízí edukace nejmenším dětem do tří let věku. Filharmonička je projekt inspirovaný v zahraničí a jeho autorky se nebály tento nápad přenést do českého hudebního prostředí. Díky práci a kreativitě svých autorek má Filharmonička potenciál stát se v budoucnu agenturou a nabízet již hotové edukační programy do míst, kde o ně bude zájem.

Filharmonička považuji za velmi přínosný projekt a hodnotím jej velmi kladně, protože na jeho příkladu se ukazuje, že hudební edukační programy nemusí být záležitostí jen velkých hudebních institucí. Stěžejním faktem ale zůstává, že kvalita prováděné hudby musí mít patřičnou úroveň.

Edukační programy mají za cíl vychovávat mladé publiku, rozvíjet jeho estetické i hudební citění a tím obohacovat jejich budoucí životy. Všechny tři subjekty, které podrobně zkoumá tato diplomová práce nabízí dětem i mládeži edukace na velmi vysoké úrovni a plní tak důležitou roli ve výchově a rozvoji společnosti. Je zřejmé

že PKF, FOK i Filharmonie konají tuto činnost zodpovědně a v dobré víře, nicméně bez naděje na ekonomický prospěch.

Vývoj nových a produkce stávajících edukací si vyžaduje vynakládání nemalých finančních prostředků. Smutnou pravdou zůstává, že získávání těchto financí není pro orchestry a jiné hudební instituce v České republice snadná věc. Naopak je to záležitost, která si žádá vynakládání nemalého úsilí. Bylo by na místě, aby si důležitost a potřebu hudebních edukací uvědomovala odpovědná místa, kterými jsou především stát, kraje či města a městské části. Bohužel se v České republice nenachází ani dostatek sponzorů a donátorů, kteří by byly ochotni pravidelně a cíleně edukace podpořit.

Hudba je nezaměnitelnou složkou každé kultury a kultura je jedním ze základních rysů každého národa a národní hrdosti.

Zdroje

CETLOVÁ, Alexandra. *Edukační programy v Praze* [online]. Praha, 2017 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/91646/DPTX_2014_1_11_410_0_414550_0_162836.pdf?sequence=1&isAllowed=y . Diplomová práce. Univerzita Karlova.

DOHNALOVÁ, Lenka. Jaromír Javůrek: Jednání programové komise festivalu, to byly boje dobrovolníků s ideologi!. *Opera plus* [online]. 2022, 9. 2. 2022 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/jaromir-javurek-jednani-programove-komise-festivalu-to-byly-boje-odborniku-s-ideology/>

Dramaturgický plán [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Divadeln%C3%AD_dramaturgie

Filharmoniště [online]. [cit. 2022-04-29]. Dostupné z: <https://www.filharmoniste.cz/planovane/>

FOK pro nové generace [online]. [cit. 2022-04-09]. Dostupné z: <https://www.fok.cz/cs/porady-pro-skoly>

FUKAČ Jiří, VYSLOUŽIL Jiří. *Slovník české hudební kultury*. Praha : Supraphon, 1997. ISBN 80-7058-462-9. s. 166

HARMAN, Jonáš. *Problematika a otázky dramaturgie se zaměřením na dramaturgii hudební a činnost hudebního dramaturga* [online]. Brno, 2012 [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: https://is.jamu.cz/th/yacjh/text_prace.pdf. Diplomová práce. Janáčkova akademie múzických umění v Brně.

HOŘÍNEK, Zdeněk. *Úvod do praktické dramaturgie*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění, 2009. ISBN 978-8086928-59-3.

HRUBECKÝ, Marek. *Tvorba koncertního programu (s přihlédnutím k repertoáru symfonických orchestrů ČR v sezóně 2006-2007)* [online]. Hradec Králové, 2007 [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/eo0w1/UCO_146565_Marek_Hrubecky_Bc_prace.pdf.
Bakalářská práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Ústav hudební vědy. Vedoucí práce Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.

Hudební dramaturgie [online]. [cit. 2022-03-08]. Dostupné z: <https://adoc.pub/queue/1-jak-obecn-chapete-pojem-hudebni-dramaturgie-pip-dramaturgi.html>

Jan Žemla: Projdeme zákulisí JFO od sklepa po půdu. *Harmonie* [online]. 2014, 10. 9. 2014 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/jan-zemla.html>

Jopek a orchestr FOK [online]. [cit. 2022-04-09]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/vladimir-jopek-a-jeho-koncerty-pro-deti.html>

KOLEKTIV AUTORŮ. *Akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0497-1. s. 177

PKF - Prague Philharmonia: profil orchestru. *PKF - Prague Philharmonia* [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.pkf.cz/orchestr/profil-orchestru>

Registr smluv: PKF - Prague Philharmonia, o. p. s. [online]. [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani>

Repertoár. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Repertoár>

SOURIAU, Étienne. *Encyklopedie estetiky*. Praha : Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85605-8- X. s. 203

Skupina ČEZ: Výroční zprávy. *Cez.cz* [online]. [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.cez.cz/cs/o-cez/skupina-cez/vyznamne-spolocnosti-skupiny-cez/elektrarna-temelin-ii/vyrocní-zpravy>

Slovník cizích slov. *ABC.cz* [online]. [cit. 2022-03-04]. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/dramaturgie>

Slovník české hudební kultury. Praha: Editio Supraphon, 1997. ISBN 80-7058-462-9.

SRNA, Zdeněk. *Dramaturgie jako nástroj společenské působnosti divadla*. Brno, 1978. s. 5

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK: Hudební město, koncert pro děti. *Fok.cz* [online]. [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.fok.cz/cs/vyrocní-zpravy>

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK: Opera plus [online]. [cit. 2022-04-29]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/symfonicky-orchestr-hl-m-prahy-fok-zahaji-sezonu-poradem-pro-deti/>

Vladimír Jopek. *Národní divadlo* [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/vladimir-jopek-1606102>

Výroční zpráva 2020: PKF - Prague Philharmonia [online]. [cit. 2022-04-26].
Dostupné z: https://www.pkf.cz/sites/default/files/inline-files/PKF_VYROCNI_ZPRAVA_2020_MENSI.pdf

Významná čeští dramaturgové [online]. [cit. 2022-03-25]. Dostupné z:
<https://adoc.pub/queue/1-jak-obecn-chapete-pojem-hudebni-dramaturgie-pip-dramaturgi.html>

ZAPLETAL, Petar. *Dramaturgie hudebního tělesa jako proces*. Opus musicum, 1984, roč. 16, č. 6

Jedním ze zdrojů práce byla e-mailová komunikace z března 2022 s dramaturgem orchestru FOK Martinem Rudivským a s Vandou Kofroňovou z Filharmonie.

Přílohy

Příloha č. 1 – Program koncertu Akademie komorní hudby

20. dubna 2022, 19:30
Zámek Nelahozeves

Program

Joseph HAYDN: Londýnské trio č. 1 C dur
I. Allegro moderato, II. Andante, III. Finale. Vivace

Ervin SCHULHOFF: Pět kusů pro smyčcové kvarteto
I. Allegro, II. Alla valse viennese, III. Allegro con moto, IV. Alla Serenata.
Molto Allegro, V. Alla Czeca. Andante

Antonín VRANICKÝ: Sextet pro flétnu, hoboj, housle, 2 violy a violoncello
č. 7 G dur
I. Allegro II. Adagio III. Menuetto IV. Rondo

Účinkují

Tomáš Jamník - violoncello, Milan Miličević - viola, Eliška Bošková - flétna,
Shaghayegh Shahrabi – hoboj, členové Kukul Quartet (Eliška Kukulová, Klára
Lešková - housle, Šimon Truszka - viola, Vilém Víček – violoncello)

MINISTERSTVO
KULTURY

Středočeský kraj

STADLER-TRIER
MUSIC FOUNDATION

Vnější strany programu koncertu (zadní s logy sponzorů)

- * **TOMÁŠ JAMNÍK** — violoncello
- se stal vítězem mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro v roce 2006, v roce 2012 byl finalistou soutěže Pierre Fournier Award v Londýně. Studoval u Mirko a Martina Škampy, později na pražské HAMU u Josefa Chuchra. V letech 2007 - 2010 se stal studentem ve třídě Jens Petra Maintze na berlínské Universität der Künste, v roce 2010 - 2012 byl stipendistou Karajanovy akademie při Berlínské filharmonii.
- Často vystupuje s předními českými orchestry, stále častěji se objevuje i na pódii v zahraničí. V roce 2016 debutoval s Philharmonia Orchestra London pod taktovkou Jakuba Hrůši, v roce 2019 byl dvakrát pozván do hamburské Elbphilharmonie na komorní festival věnovaný českému repertoáru. Je členem Dvořákova tria, často je zván jako hostující violoncellista k Pavel Haas Quartet. V roce 2015 založil Akademii komorní hudby, která se věnuje vzdělávání talentovaných mladých hudebníků a hudebníků.
- * **MILAN MILOJICIC** — viola
- vystupuje pravidelně jako komorní hráč, od roku 2011 působí jako violista renomovaného vídeňského kvarteta Minetti. Vystupuje ve všech významných hudebních centrech v Evropě, USA, Japonsku, Jižní Americe a Asii a na mnoha mezinárodních festivalech, jako jsou Mozartwoche Salzburg, Festival Schlieswig-Holstein, Schubertiade Schwarzenberg, Rheingau Festival, Mecklenburg-Vorpommern a Salzburg Festival. Od března 2013 vyučuje violu a komorní hru na Universität Mozarteum v Salcburku. V letech 2006 - 2012 byl prvním violistou Deutsche Kammerakademie Neuss a Salcburských komorních sólistů a od té doby je pravidelně zván jako hostující první violista renomovanými orchestry, jako jsou Tonhalle Zürich, Haydnova filharmonie Nicolase Altstaedta a Amsterdám Sinfonietta.
- * **ELIŠKA BOŠKOVÁ** — flétna
- studovala od roku 2012 na Pízeňské konzervatoři ve třídě prof. Jany Ryškové a poté pokračovala na Universität für Musik und darstellende Kunst ve Vídni u prof. Hansgeorga Schmeisera a prof. Waltera Auera.
- V roce 2017 získala 1. cenu na mezinárodní flétnové soutěži Flautiada v Bratislavě a ve stejném roce se stala také absolutní vítězkou na soutěžní přehlídce konzervatoří "Pardubické dechy". Od roku 2021 působí jako členka orchestru Národního divadla v Praze a zároveň jako členka orchestrální akademie PKF - Prague Philharmonia. V minulém roce zvítězila v konkurzu do Filharmonie Brno, kde působí od letošní sezóny.
- * **SHAGHAYEGH SHAHRABI** — hoboj
- se narodila v iránském Teheránu, kde získala základní hudební vzdělání ve hře na housle a hoboj. Od 18 let studovala v Kolíně nad Rýnem u prof. Régine Helové a prof. Christiana Wetzela a po dokončení bakalářského programu navázala na studium hry na hoboj u prof. Matthiase Backera na Musikhochschule ve Výmaru. Nyní studuje opět na kolínské Musikhochschule, kde se u prof. Wolfganga Daye věnuje baroknímu hoboji. Kromě barokní hudby se zaměřila také na současnou hudbu. Spolupracovala například s Ensemble MusikFabrik Köln, zúčastnila se Letních kurzů nové hudby v Darmstadtu a v roce 2016 získala cenu v soutěži Johna Cage v Halberstadtu.
- * **KUKAL QUARTET**
- Kvarteto, které tvoří Eliška Kukulová (housle), Klára Lešková (housle), Šimon Trusška (viola) a Vilém Vlček (violoncello), bylo založeno v roce 2020 na kurzech Akademie komorní hudby pod vedením Tomáše Jamníka. Od té doby měli možnost pracovat pod vedením předních kvartetních hráčů, jako jsou Jakub Fišer (člen Bennewitz Quartet), či Peter Jarůšek (člen Pavel Haas Quartet), v roce 2021 si také zahráli s předním světovým violoncellistou Yo-Yo Mow. V kvartetu se členové navzájem inspirojí zkušenostmi, které získávají na prestižních hudebních univerzitách ve Vídni, Salcburku, Praze a Varšavě. V květnu minulého roku získalo kvarteto titul laureátů mezinárodní soutěže Pražské jaro. Jejich název nese jméno předního českého skladatele současnosti – Ondřeje Kukala.

Vnitřní strana programu – stručné životopisy účinkujících

Příloha č. 2 – Fotografie Vladimír Jopek

Foto Národní divadlo

Z webu: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/vladimir-jopek-1606102>

Příloha č. 3 – Fotografie z edukačních programů PKF – Šíma a Lupi

Fotografie EP v orchestru PKF

Fotografie EP – skřítki Šíma a Lupi

Z webu: PKF – Prague Philharmonia:
<https://www.pkf.cz/koncertyprodativrudolfinu>

Příloha č. 4 – Fotografie k programu *Ze školy na klasiku*

Foto Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, herec Jan Cina

Z webu: *Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK: Opera plus* [online]. [cit. 2022-04-29]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/symfonicky-orchestr-hl-m-prahy-fok-zahaji-sezonu-poradem-pro-deti/>

Příloha č. 4 – Fotografie Filharmoničtů

Fotografie Filharmoničtů pro rodiny s dětmi

Fotografie Pohádka pro školky

Z webu: *Filharmoništů* [online]. [cit. 2022-04-29]. Dostupné z:
<https://www.filharmoniste.cz/planovane/>